

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza volnočasových aktivit v Tachově

Analysis of the leisure time activities in Tachov

Tomáš Kabourek

Plzeň 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza volnočasových aktivit v Tachově“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce a za použití pramenů uvedených v bibliografii

V Plzni, dne

.....
podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat Ing. Pavlu Česalovi za jeho vedení a odborné rady, které napomohly ke zdárnému dokončení této práce.

ÚVOD	8
1. METODIKA PRÁCE.....	9
2.1. Město Tachov	10
2.2. Historie města.....	11
2.3. Historické památky.....	12
2.4. Rozvojové cíle.....	14
2.4.1. Rozvoj a péče o občanskou společnost a lidské zdroje.....	15
2.4.2. Péče o životní prostředí, majetek města a jeho udržitelnost.....	15
2.4.3. Regionální rozvoj dopravy a komunikačních technologií.....	15
2.4.4. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu a marketing města.....	16
2.4.5. Rozvoj a stabilizace místních podnikatelských aktivit.....	16
2.5. Obyvatelstvo.....	16
2.4.1. Současnost	17
2.4.2. Vzdělanostní struktura.....	17
2.4.3. Nezaměstnanost.....	17

3. ANALÝZA NABÍDKY VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT	18
3.1. Čas	18
3.1.1. Čas pracovní	19
3.1.2. Volný čas	19
3.2. Volnočasové aktivity	21
3.2.1. Členění volnočasových aktivit	21
3.2.2. Volnočasové aktivity v užším a širším pojetí.....	24
3.3. Centra volnočasových aktivit	25
3.3.1. Centra volnočasových aktivit ve světě	26
3.3.2. Centra volnočasových aktivit v České republice	30
3.3.3. Volnočasová centra v Tachově.....	33
3.3.4 Sportovní volnočasové aktivity	34
3.3.5. Kulturně – společenská zařízení.....	39
3.3.6. Ostatní aktivity	43
3.3.7. Aktivity krátkodobého charakteru	46
3.3.8. Distribuce informací o volnočasových aktivitách občanům	48
4. ANALÝZA POPTÁVKY PO VOLNOČASOVÝCH AKTIVITÁCH.....	49

4.1. Dotazníkové šetření.....	49
4.2. Analýza odpovědí.....	51
4.3. Výsledky dotazníkového šetření	56
5. NÁVRH NA ZLEPŠENÍ VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT	57
5.1. Tachovský park	57
ZÁVĚR.....	61
SEZNAM TABULEK.....	63
SEZNAM OBRÁZKŮ	64
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
SEZNAM PŘÍLOH	69

ÚVOD

Pod pojmem volnočasová aktivita si lidé většinou představí činnosti, které mají rádi, provozují je se svými blízkými, a které nejsou ve většině případů závislé na práci či škole. V dnešní době mají sice lidé více volného času, což je zapříčiněno zkracováním pracovní doby, ale málokdo jej využívá efektivně. Centra volnočasových aktivit by měla lidem pomoci při rozhodování, jak svůj volný čas využít. Záleží samozřejmě na kvalitě a kvantitě poskytovaných služeb. Pokud si člověk nemá z čeho vybrat, vede to zase jen k neefektivnímu využití jeho volného času.

Využívání volného času je také hlavní důvod, proč si autor vybral k zpracování bakalářské práce toto téma. Autor pochází z Tachova a volnočasová centra zde často navštěvuje. Autora též zajímalo, jaká volnočasová centra využívají jeho spoluobčané a jaká jim naopak chybí.

Práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol. V první kapitole je popsána metodika využívaná v práci, druhá kapitola pojednává o Tachově, který je zkoumanou oblastí. Třetí kapitole je zaměřena na nabídku volnočasových center ve zkoumané oblasti. Ve čtvrté kapitole je popsáno dotazníkové šetření, které autor provedl a v poslední kapitole autor navrhuje zlepšující opatření, týkající se volnočasových center v Tachově.

Cílem práce je zhodnotit nabídku volnočasových center a aktivit v Tachově, a na základě dotazníkového šetření popsaného ve čtvrté kapitole, navrhnout zlepšující opatření stávajícího volnočasového centra či navrhnout zcela nové volnočasové centrum, které podle obyvatel ve městě chybí.

1. METODIKA PRÁCE

Tato bakalářská práce není rozdělena klasicky na teoretickou a praktickou část, ale obě tyto části se v textu překrývají a doplňují. Pro vypracování použil autor poznatků z odborné literatury a internetových zdrojů, týkajících se daného tématu. Vzhledem k tomu že autor zkoumané území zná, při práci mu výrazně pomohly i jeho znalosti a zkušenosti.

Kapitoly jsou rozdělené tak, aby byla práce přehledná a každá kapitola na sebe navazovala.

Pro analýzu nabídky volnočasových center a aktivit, budou sloužit autorovi převážně sekundární data v kombinaci s autorovou zkušeností. Ve čtvrté kapitole bude autor vyhodnocovat dotazník, kterého se zúčastnilo celkem 122 obyvatel Tachova. V dotazníku bylo použito 12 otázek a hlavné cíl dotazníku byl zjistit, jak obyvatelé Tachova tráví svůj volný čas a jak by ho chtěli změnit k lepšímu. Dotazník byl distribuován osobně a přes sociální síť Facebook.

Autor se při psaní řídil pokyny uvedenými v publikaci „Metodika k vypracování bakalářské/diplomové práce“, jejímž autorem je doc. PaedDr. Ludvík Eger, CSc.

Pro formální úpravu dokumentu použil autor program Microsoft Office Word 2010, Grafy a Tabulky sloužící k vyhodnocení byly vytvořeny v Microsoft Office Excel 2010 a práce je prezentována v programu Microsoft Office PowerPoint 2010.

2. CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ OBLASTI

2.1. Město Tachov

Tachov je bývalé okresní město ležící na břehu řeky Mže v nadmořské výšce 483 metrů nad mořem, na rozhraní Českého lesa a Tachovské brázdy, zhruba 53 kilometrů západně od Plzně. Město se rozkládá na výměře 4 095 ha a se svými 11 789 obyvateli (údaj k 1. 1. 2014) je po Plzni, Klatovech a Rokycanech čtvrtým největším městem Plzeňského kraje. Město je tvořeno městskou částí Tachov a dále pak osadami Biletín, Malý Rapotín, Mýto, Oldřichov, Světce, Velký Rapotín, Vítkov a Vilémov. (Český statistický úřad, 2013)

Tachov je jedním z 602 měst České republiky. (Český statistický úřad, 2013)

Do roku 2006 se městem mohla stát každá obec s více než 3 000 obyvateli, pokud tak na návrh obce stanovil předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády, což tuto podmínku Tachov splňuje. V současnosti není hranice obyvatel stanovena. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014) Na území bývalého okresu je celkem 8 měst, z nichž je Tachov největší a je tudíž přirozeným centrem oblasti. (Český statistický úřad, 2013)

„Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány města jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města.“ (Portál veřejné správy, 2014)

Tachov patří podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti mezi obce s rozšířenou působností. To znamená, že kromě výkonu přenesené působnosti základního rozsahu a přenesené působnosti pověřených obecních úřadů (matriční úřad, stavební úřad), vykonává další specifické úkony, které jsou určeny prováděcím právním předpisem, jako například vydávání osobních a cestovních dokladů, řidičských průkazů a živnostenského oprávnění. Zjednodušeně je možno říct, že obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými a obecními úřady. (Portál veřejné správy, 2014)

2.2. Historie města

První zmínky o Tachovu spadají až do roku 1115, kdy se ve falzu listiny kladrubského kláštera píše o věnování vsi Tachov kladrubskému klášteru knížetem Vladislavem. O tachovském hradu je konkrétní zpráva z roku 1126, kdy jej nechal vybudovat kníže Soběslav poblíž stejnojmenné vsi. Sídlo bylo založeno na velmi důležité komunikaci, jež je známá jako zlatá nebo norimberská cesta, která spojovala Prahu s Regensburgem a Norimberkem. Velký rozvoj Tachova lze přisoudit Přemyslu Otakaru II., který založil v 70. letech 13. století poblíž hradu královské město. (Soukup, 2011)

Neobyčejně dobře dochovaný hradební systém se 16 hranolovitými dovnitř otevřenými baštami byl vytvořen v polovině 14. století za vlády Karla IV, který zde i několikrát pobýval. V 15. století bylo v Tachově velice neklidno. Dvakrát město dobývali husité a na druhý pokus se jim to v roce 1427 povedlo. Na památku bitvy u Tachova stojí na vrchu Vysoká památník a každý rok se ve městě konají Historické slavnosti, které jsou touto bitvou inspirovány. (Kumpera, 2002)

V roce 1623 prodal tehdejší panovník císař Ferdinand II. město Janu Filipu Husmannovi jako trest za podporu stavovského povstání. Tímto okamžikem ztratil Tachov status královského města, stalo se z něj město poddanské a následovala tvrdá rekatolizace, germanizace a vládly tu nepřetržité spory s novým majitelem. Z této neslavné doby se zachoval Husmannův mlýn, kde má v současnosti své útočiště dětský sbor a také bývalý paulánský klášter ve Světcích, z něhož už bohužel zbyla jen romanticky působící zřícenina kostela. (Svobodová, 2007)

Dalším významný rod, který držel panství, byl rod Windischgrätzů, jež vlastnil město od konce 18. století. Za jejich správy, do té doby zemědělské město, začíná měnit svůj charakter. Vznikají manufaktury, tabáková továrna, pivovar, závody na opracování dřeva, továrny na perleťové zboží a pily. Slibný rozvoj města zastavila až světová hospodářská krize ve 30. letech 20. století, okupace Československa a 2. světová válka. Po 2. světové válce prošel Tachov četnými demografickými změnami. Německé obyvatelstvo bylo odsunuto a město bylo doosídlováno obyvateli vnitrozemí a částečně i krajany žijícími v cizině, hlavně z Ukrajiny a Rumunska. Od 50. let 20. století začala vznikat na okraji města sídliště, nejprve sídliště Západ, pak Východ a nakonec v roce

1999 sídliště Rapotín. Budovali se velké podniky jako například Plastimat, Teroz, Rybena, státní statek Tachov a do města se vracelo obyvatelstvo. I přes vznik těchto podniků získalo největší podporu centrální moci velkokapacitní zemědělství, které až do počátku 90. let zaměstnávalo podstatnou část obyvatel obce i regionu. Po roce 1989 se otevřela státní hranice, byl zrušen ostře střežený příhraniční prostor a Tachov mohl začít naplno využívat svůj potenciál. Dříve uzavřená část Českého lesa láká na Tachovsko české ale i zahraniční turisty, kteří mohou spojit turistiku a sportovní zážitky s návštěvou historických a kulturních památek. (Soukup, 2011)

Velké plus pro dostupnost města bylo i dokončení dálnice D5 z Prahy na Rozvadov, která navazuje na německou dálnici A6. Stavba byla dokončena v roce 1997, přestože výstavba byla zahájena už v roce 1977. Tímto krokem došlo k výraznému zlepšení infrastruktury, přiblížení Tachova turistům, a zároveň tato komunikace umožňuje pohodlnější cestování i obyvatelům Tachova. (ceskedalnice.cz, 2013)

V současnosti je možné region charakterizovat jako zemědělsko-průmyslově orientovaný, Nadprůměrný je podíl počtu zaměstnanců v zemědělství a průměrný podíl zaměstnanců v průmyslu. Třetím významným podílem jsou zaměstnanci ve službách. Co se týče ekonomické výkonnosti, řadí se Tachov k nejslabším ekonomickým okresům v České Republice. Nicméně samotný region Tachov již nepatří podle ministerstva pro místní rozvoj mezi problémové oblasti, na rozdíl od sousedních regionů například Stříbra. Míra nezaměstnanosti je v regionu bohužel nadprůměrná. K 31. 10. 2012 činila míra nezaměstnanosti v okrese Tachov 9,49%, což bylo v Plzeňském kraji nejvíce. (Město Tachov, 2013)

2.3. Historické památky

Tachovský zámek

Spolu s kostelem na Nebevzetí Panny Marie a hradbami je klasicistní zámek největší dominantou Tachova. Zámek stojí na základech bývalého hradu, který nechal postavit kníže Soběslav. (kudyznudy.cz, 2013) V jedné části sídlí Základní umělecká škola a ve druhé sídlilo vedení města. Nyní na zámku probíhají změny. Místo městského úřadu bude druhá část zpřístupněna veřejnosti, vznikne zde prohlídková turistická trasa,

městské muzeum a výstavní galerie. Součástí zámku je i obřadní síň, ve které se konají svatby. Veřejnosti by se měl zámek otevřít začátkem roku 2015. (Novinky.cz, 2013)

Jízdárna Světce

Tachov se může pochlubit největší jízdárnou v ČR a druhou největší ve střední Evropě, hned po Vídeňské. Jízdárna byla postavena knížetem Alfrédem I. Windischgrätzem v roce 1961. Obsahovala kovárnu, sklady, uhelnu, byt kováře, prostory pro odvoz hnoje a v ochozech se nacházely lóže a obytné pokoje s toaletami. V posledních letech byla jízdárna rekonstruována a dnes slouží veřejnosti jako koncertní, výstavní a obřadní prostory. (Jízdárna Světce, 2011)

Kostel na Nebevzetí Panny Marie

Tato pozdně gotická stavba je díky své výšce při příjezdu do města nepřehlédnutelná. Kostel byl založen v první polovině 14. století a byl předán do rukou křižovníků s červenou hvězdou. Kostel během své existence dvakrát vyhořel a během bombardování Tachova byl poničen. (Atlas Česka, 2013)

Kostel svatého Václava

Tento kostel je nejstarším v Tachově. Odhaduje se, že byl postaven už ve 12. století. V letech 1839 až 1886 kostel sloužil jako hrobka rodu Windisgrätzů. (kudyznudy.cz, 2012)

Kostel svaté Máří Magdalény

Kostel stojí na místě bývalého gotického kostela, který byl součástí místního špitálu zničeného husity roky 1421. Vedle kostela se nachází v současnosti Muzeum Českého lesa a prostor kostela, ač je majetkem křesťanské církve, bývá pronajímán i církvi pravoslavné. (Atlas Česka, 2013)

Tachovské hradby

Bezesporu nejvýznamnější památkou Tachova jsou městské hradby, které patří mezi nejzachovalejší v rámci České republiky. Po obvodu stálo 26 věží a do dnešní doby se dochovalo 21 věží, popřípadě jejich viditelných fragmentů. (kudyznudy.cz, 2012)

Památník Vysoká

Na vrchu Vysoká západně od města se nachází památník bitvy u Tachova. Součástí památníku je i deska s načrtnutým průběhem bitvy.

2.4. Rozvojové cíle

Potenciál, vzhledem k poloze, má Tachov velký, jde jen o to, jak bude vedení města chtít postupovat při budoucím rozvoji. Napovědět by mohly cíle strategického rozvoje. V ideálním případě by se měl Tachov vydat takovou cestou, aby scénář jeho dalšího rozvoje byl optimistický, neboli „Tachov – prosperující“. Tento scénář by měl napomoci vedení města při rozhodování, jaké projekty, programy nebo aktivity schválí, aby se na jejich základě město rozvíjelo tím správným směrem. Prosperující město je takové, kde občané spokojeně vyrůstají, studují, pracují a odpočívají. Místní obyvatelé pak doplňují lidé, kteří město navštěvují a rádi se do něho vrací. (Město Tachov, 2013)

Podle programu rozvoje města Tachova bylo určeno pět nejzásadnějších priorit, které, pokud budou splněny, pomohou Tachovu přiblížit se k prosperujícímu ideálu. V podpoře zaměstnanosti, sociálního začleňování a celoživotního vzdělávání má pomoci první priorita - **rozvoj a péče o občanskou společnost a lidské zdroje**. Její naplňování by mělo zlepšit a zkvalitnit služby. Zlepšení by se též měli dočkat kulturní, sportovní a další volnočasová zařízení. Zkvalitnit základní složky životního prostředí ve městě a zabezpečit efektivní a udržitelnou správu městského majetku má zajistit druhá priorita, kterou je **péče o životní prostředí, majetek města a jeho údržbu a udržitelnost**. Třetí prioritou je **regionální rozvoj dopravy a komunikačních technologií**. Cílem této priority je zkvalitnit jak místní, tak regionální dopravní infrastrukturu, zlepšit přístup využití a kvalitu ICT. S přilákáním turistů do města by měla pomoci čtvrtá priorita, kterou je **rozvoj udržitelného cestovního ruchu a marketing města**. Zvýšit by měla též podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě města a výrazně se podílet na Destinačním managementu cestovního ruchu „Zlatá cesta“. Poslední prioritou je **rozvoj a stabilizace místních podnikatelských aktivit**. Má podporovat samostatnou výdělečnou činnost, podnikání, zakládání a udržitelnost živnostníků a podniků. Cílem je též podpora vytváření nových pracovních míst. (Město Tachov, 2013)

V každé z priorit se najde minimálně bod, který přímo souvisí s volnočasovými aktivitami, či zařízeními, proto bude každá priorita ještě podrobněji rozebrána.

2.4.1. Rozvoj a péče o občanskou společnost a lidské zdroje

V rámci této priority by mělo být ve spolupráci se ZŠ Zářečná dopravní hřiště, které by mělo sloužit jak žákům základních škol, tak i veřejnosti. Dále se zabývá mimo jiné dobudováním a dokončováním městského sportovního areálu v souladu s urbanisticko-architektonickou studií. Tyto projekty by především měly zlepšit centra sportovních klubů a škol, ale zároveň by měly poskytnout alternativu trávení volného času především dětem, které do těchto konkrétních klubů a škol nechodí. Příkladem by mohlo být již zmíněné dopravní hřiště nebo zpřístupnění fotbalového stadionu s umělou trávou veřejnosti. Co se týče kultury, počítá se s rekonstrukcí společenského areálu Mže, aby vyhovoval požadavkům jak občanů, tak i umělců. Úprava zázemí, skladových prostor a hlediště je nevyhnutelná. (Město Tachov, 2013)

2.4.2. Péče o životní prostředí, majetek města a jeho udržitelnost

Zde se jedná hlavně o revitalizaci městských parků, které by se měly stát místem pro odpočinek a setkávání lidí. Jedná se o parky u kostela Svatého Václava a v Zámecké ulici. Dříve když si do parku sedla skupinka lidí, bylo na ní pohlíženo jako na občany, kteří nemají co na práci a konzumují alkohol nebo jiné omamné látky, i když to tak vůbec být nemuselo. Společnost trpěla předsudky z dob minulých a to se má tímto krokem změnit. Parky mají být místem pro setkávání lidí, kde si děti budou moci hrát a dospělí relaxovat. (Město Tachov, 2013)

2.4.3. Regionální rozvoj dopravy a komunikačních technologií

Tato priorita má význam pro volnočasové aktivity především co se týče trvalé údržby cyklostezek, cyklotras, stezek pro pěší a naučných stezek. Pokud budou tyto trasy a stezky dobře udržované, mohlo by se jednat o oblíbenou aktivitu místních obyvatel a hlavně by mohly do města přilákat turisty. Pokud by se podařilo propojit další trasy (některé už jsou propojené) s německou stranou byl by to výrazný úspěch. (Město Tachov)

2.4.4. Rozvoj udržitelného cestovního ruchu a marketing města

Smyslem je zkvalitnit rozšířit nebo zpřístupnit sportovní, rekreační, turistická a kulturní centra a historické, technické a přírodní památky. (Město Tachov, 2013)

2.4.5. Rozvoj a stabilizace místních podnikatelských aktivit

Podpora podnikatelů by mohla pomoci k nastartování nových projektů volnočasových center. Pokud by byl kupříkladu městský pozemek výhodně prodán soukromému subjektu za účelem vytvoření společenského či sportovního centra, mohl by z toho profitovat jak podnikatel, tak město. Například výstavba kvalitního hotelu nebo penzionu by do města přilákala turisty, kteří by poté mohli využívat i zařízení, která spravuje město. Rozvoj cestovního ruchu je mimochodem také jednou z priorit strategického rozvoje Tachova. (Město Tachov, 2013)

2.5. Obyvatelstvo

Jelikož Tachov leží u hranic s Německem, demografický vývoj tu byl hlavně první polovině 20. století značně komplikovaný. Na území Tachovska vedle sebe po staletí žilo české i německé obyvatelstvo. Vznik Československé republiky byl německým obyvatelstvem odmítán, nelze se tedy divit, že při zhoršení jejich životní úrovně a v době hospodářské krize se němečtí obyvatelé přikláněli k nacismu a henleinovskému hnutí. V té době konkrétně v roce 1921 žilo na Tachovsku z celkového počtu 24 896 obyvatel 24 385 lidí německé národnosti, což bylo 98%. (Dudák, 2006)

Tachov měl do roku 1930 kolem 7 000 obyvatel a mohl se celkem oprávněně nazývat bohatým městem. (Soukup, 2011)

Po druhé světové válce bylo německé obyvatelstvo odsunuto, města byla dosídlována obyvateli z vnitrozemí nebo z ciziny, ovšem citové vazby obyvatel k oblasti byly nenávratně porušeny. (Dudák, 2006)

Až v 60. letech 20. století se ustálil počet obyvatel Tachova znovu na 7 000 obyvatel, jak tomu bylo před válkou. (Soukup, 2011)

Od roku 1973 přesáhl počet obyvatel, i díky územním změnám, 10 000. Počet obyvatel se ustálil v roce 1991, kdy bylo v Tachově 12 787 a od té doby až do současnosti

nepřekročil celkový meziroční přírůstek nebo úbytek hranici sta. (Český statistický úřad, nedatováno)

2.4.1. Současnost

K 1. 1. 2013 žilo v Tachově celkem 12 595 obyvatel z toho 6 175 mužů a 6 420 žen. Děti do 15 let žilo ve městě 1693, obyvatel mezi 15 a 64 lety žilo v Tachově 8 995 a obyvatel nad 65 let bylo v Tachově 1 907. Průměrný věk obyvatel je 41,4 let. (Český statistický úřad, 2013)

Po sčítání lidu k roku 26. 3. 2011, vyplnilo jako státní příslušnost Českou 91% obyvatel. (Město Tachov, 2013)

2.4.2. Vzdělanostní struktura

V roce 2011 žilo v Tachově 10 841 občanů starších 15 let, z nichž 0,4% bylo bez základního vzdělání, 17% jen se základním vzděláním, 30% s ukončeným středním vzděláním bez maturity, 24% s maturitou a 6% s vysokoškolským vzděláním. Z těchto čísel je možné zjistit, že vysokoškolští studenti, kteří navštěvují univerzitu ve větším městě, nemají tendenci se po dostudování vracet zpět do Tachova. Ve městě je nedostatek kvalitních pracovních míst pro mladé a vzdělané lidi, ti tedy hledají práci v jiných městech s lepšími podmínkami. (Město Tachov, 2013)

2.4.3. Nezaměstnanost

Nezaměstnanost na tachovském okresu je k 28. 2. 2014 těsně nad republikovým průměrem, konkrétně 8,7% (republikový průměr je 8,6%). V plzeňském kraji je na tom Tachov nejhůře. Na jedno volné pracovní místo čeká přesně 15 uchazečů, což je sice lepší než celorepublikový průměr, který je 16,3 uchazeče, ale zároveň nejhorší situace v kraji. Pokud se ve městě sníží nezaměstnanost, mohlo by to prospět k větší spokojenosti místních obyvatel, kteří by nemuseli řešit ve svém volném čase budoucí zaměstnání a mohli by využívat své volno k činnostem souvisejícím s osobním rozvojem. Navíc by se zlepšila jejich finanční situace, tudíž by mohli investovat více finančních prostředků i do volnočasových center. (Úřad práce České republiky, 2014)

3. ANALÝZA NABÍDKY VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

V dnešní době, kdy je život stále hektičtější, by si měl člověk více užívat svého volného času. Přepracování a pracovní stres mohou člověku způsobit nemalé potíže, jsou totiž původci řady duševních ale i fyzických onemocnění. Dlouhodobá zátěž může vyvrcholit v tzv. syndrom vyhoření. Syndrom vyhoření se projevuje fyzickým, psychickým a citovým vyčerpáním. V mnoha vyspělých zemích je to tak závažný společenský a zdravotní problém, že lidé postihnutí tímto stavem se stávají zcela apatickými, v nejhorších případech si sáhnou i na život. (e15.cz,2010)

K odreagování slouží všemožná volnočasová centra, která mohou člověku poskytnout uvolnění, načerpání energie, pomohou mu se oprostit od denního shonu, nebo naopak centra která z člověka vysají poslední zbytky energie, do nichž však lidé chodí dobrovolně (například posilovny nebo fitnesscentra). Jak nároky spotřebitelů vzrůstají, musejí na to provozovatelé volnočasových center reagovat co nejpružněji, nejlépe rozšířením nebo zkvalitněním nabídky, jelikož každý člověk chce využít svoje volno co nejproduktivněji.

V následující kapitole se zaměříme na analýzu nabídky volnočasových aktivit v Tachově. Nejprve si ovšem vymezíme základní pojmy, kterými jsou čas, volný čas a volnočasové aktivity.

3.1. Čas

Chápání času prošlo v historii lidstva značnými proměnami. Nejprve byli lidé schopni rozdělovat čas jen díky pravidelnému se opakování přírodních jevů jako například den a noc. Poté byl čas určován proměnlivostí různých fází lidského života. Až nakonec, jak tomu je v dnešní době, je čas pojat jako objektivně měřitelný ale subjektivně prožívaný. (Hájek, 2008)

Členit čas je možné na čas pracovní a čas mimopracovní. Mimopracovní se dále dělí na čas vázaný a čas volný. (Dufková, 2007)

3.1.1. Čas pracovní

Čas pracovní je možné definovat jako čas, který strávíme pracovní výdělečnou činností. Obvykle je v popisu práce dáno, kdy a jak mám daný úkol vytvořit, proto je vymezený jak časově tak obsahově. (Dufková, 2007)

Z mimopracovního času přejdeme rovnou k jeho podsložkám a to k času vázanému a času volnému. **Čas vázaný** je vynakládán na činnosti, které jsme zvyklí dělat každý den, které souvisejí s nutností zachování biofyziologického systému člověka, jako je například spánek, hygiena nebo chod rodiny. Tento čas je vymezen jen obsahově nikoliv časově. Vázaný čas je vnímán též jako zdroj, jímž mohou lidé zvětšovat objem svého volného času. Pokud například převedou domácí práce mimo domov nebo do sféry služeb (čistírny, prádelny, restaurace), anebo v rámci technologických a technických možností za ně udělá práci nějaký přístroj (myčka, pračka, automatický vysavač). (Dufková, 2007)

Čas volný není určen ani časově ani obsahově. Tímto pojmem se autor bude zabývat v další kapitole.

Existují však činnosti, které jsou na pomezí vázaného a volného času. Jsou to aktivity, které si mohl člověk na jedné straně dobrovolně vybrat, na druhé straně jsou výrazně podmíněny jeho závazky vůči druhým osobám. K takovým aktivitám se řadí například péče o zahrádku, kdy je tato činnost pro někoho odreagování, přináší mu radost a dobrovolně si ji vybral, a zároveň má výrazný utilitární charakter. Tyto činnosti řadíme do kategorie **polovlného času**. (Hájek, 2008)

3.1.2. Volný čas

Z kvantitativního hlediska je volný čas časem, který člověku zbyde po vykonání všech pracovních a mimopracovních povinností. To je tzv. **reziduální definice**. Z kvalitativně obsahového hlediska je to soubor činností, které vykonává člověk ze své vlastní vůle, pro které se sám rozhodl, tudíž je nedělá pod nátlakem. Takto je popsána **definice normativní**. Ze společenskovedního hlediska lze zkoumat volný čas na základě dvou momentů, které ho provázejí a těmi jsou **vztah jednotlivce a společnosti**

(individuálního a společenského) ve volném čase a vztah práce a ne-práce.
(Dufková, 2007)

Teorie zdůrazňující **individuální charakter** volného času vychází z toho, že o svém volném čase rozhoduje jen sám jedinec, nebere ohled na nikoho jiného, sám si vybírá, co bude dělat a vůči nikomu nemá závazky. Pokud bychom šli do extrémů, nepatřila by do volného času ani četba novin, skupinové sporty (vazby na společnost) nebo například rodinné aktivity (vazba na rodinu). Realita bývá ovšem jiná. Je totiž těžko prakticky proveditelné, aby se jedinec vymanil z vazeb na své přátele či rodinu. (Dufková, 2007)

Volný čas je především věcí jednotlivce až potom společnosti. Funkcí **společnosti** by tedy mělo být vytváření vhodných podmínek pro trávení volného času a naopak zamezit nějakým způsobem nevhodnému chování. Pokud by tedy měla společnost oprávnění volný čas regulovat, mělo by se tak dít pouze konstruktivně (nabízet, zlepšovat, budovat), nikoliv destruktivně (zakazovat, omezovat, postihovat). Výrazněji zasáhnout by měla až při ohrožení jiných osob, nebo při destruktivním chování či vandalismu. (Dufková, 2007)

Vztah volného času k práci (vzdělávání, regenerace pracovních sil) a ne-práci (zábava, rozptýlení) je další pohled, jímž se budeme dále zabývat. Pokud je **volný čas vázaný na práci** má jej člověk trávit tak, aby načerpal co nejvíce síly, znalostí, dovedností a zkušeností, které mu pomohou k růstu produktivity v zaměstnání. Volný čas nemůže být podle této teze nikdy v opozici k práci. (Dufková, 2007)

Volný čas vázaný na ne-práci má být naopak protikladem práce. Jediným pojítkem tohoto času a práce má být fakt, že díky práci člověk získá materiální nebo finanční prostředky, které může využít nejen k zajištění základních existenčních potřeb, ale může je posléze i využít při trávení volného času. (Sociologie životního stylu, Dufková) (Hodaň, 2008, s. 58)

Pojmem volný čas se zabývá spousta odborných publikací a článků. Můžeme si jej vymezit pomocí mnoha definicí. Podle Zelinského je volný čas „*časem, který nám zbyde poté, co jsme zařídili všechny životně důležité záležitosti.*“ Volný čas lze takto definovat, nicméně to vede k další otázce a tou je, co jsou životně důležité záležitosti. Je

to práce? Je to konzumace potravin? Je to kouření? Definice je to poměrně subjektivní, jelikož každý člověk si pod pojmem životně důležité záležitosti představí něco jiného. (Zelinski, 2003, s. 11)

Zřejmě nejvýstižnější definice pochází od Hájka. Podle něj je „*volný čas částí lidského života mimo čas pracovní (návštěva školy a pracovní proces) a tzv. čas vázaný, který zahrnuje biofyziologické potřeby člověka (spánek, jídlo, osobní hygienu), chod rodiny, provoz domácnosti, péči o děti, dojíždění za prací a další nutné mimopracovní povinnosti. Volný čas je dobou, kterou má po splnění těchto potřeb a povinností člověk k dispozici pro činnost sebeurčující a sebevytvářející:*

- *odpočinek a zábavu;*
- *rozvoj zájmové sféry;*
- *zlepšení kvalifikace;*
- *účast na veřejném životě.*“ (Hájek, 2008, s. 10)

3.2. Volnočasové aktivity

Volnočasové aktivity představují širokou škálu aktivit, které jsou v poslední době velmi poptávány, tím pádem se rozrůstá a obohacuje jejich nabídka. (Dufková, 2007)

Každý člověk je někdy součástí prostředí, kde se účastní volnočasových aktivit. Učí se zde poznávat nové věci, získává dovednosti, zkušenosti a informace. Učí se vzájemně propojovat poznatky, díky nim pak může lépe vnímat svět kolem sebe. (Hájek, 2008)

3.2.1. Členění volnočasových aktivit

Způsob jakým lidé tráví volný čas, je závislý především na věku. Jsou aktivity, které s věkem nabývají na intenzitě (četba knih, poslech rozhlasu, údržba domu, bytu nebo chalupy), dále aktivity, které s věkem ubírají na intenzitě (hudební, dramatická a výtvarná činnost, studium, hry). Dále jsou to aktivity, o které zájem do určitého věku rostl, ale pak začal klesat (večírky, návštěva kina, přehrávání hudby). Pokles se většinou objevuje u mladých lidí mezi 15 a 22 lety. A v poslední řadě to mohou být aktivity, jejichž frekvence do určitého věku klesá a poté začne stoupat (četba knih, domácí práce) (pedagogické ovlivňování volného času)

Volnočasové aktivity je možné členit podle obsahové části na činnosti odpočinkové, rekreační a zájmové.

„**Odpočinkové činnosti** jsou velmi klidné, pohybově i psychicky nenáročně a nejvydatnější formou odpočinku je spánek.“ (Pávková, 2002, s. 83)

Naopak charakter vydatné pohybové aktivity, v nejlepším případě v přírodě na čerstvém vzduchu mají **činnosti rekreační**. Do rekreačních činností je možné zařadit činnosti tělovýchovné nebo manuálně pracovní. (Pávková, 2002)

Zájmové činnosti lze chápat jako aktivity, jimiž cílevědomě uspokojujeme a rozvíjíme individuální potřeby, zájmy a schopnosti. Zájmem chápeme relativně stálé zaměření osobnosti tedy to, co nás baví, respektive naplňuje. (Hájek, 2008)

Dle úrovně činnosti můžeme dělit na **aktivní (produktivní)** a **receptivní**. Aktivní je možné označit činnosti, při kterých člověk vyvíjí činnost. Například hraje fotbal, maluje obrazy, zpívá. Při receptivní činnosti je aktivita redukována jen na vnímání předmětu zájmu. Mezi receptivní činnosti patří například sledování filmů, fankluby, zajímavé přednášky. Podle intenzity zájmu se rozdělují zájmové aktivity na **hluboké** a **povrchní**. Jedná se o intenzitu úsilí, kterou je člověk ochoten vynaložit pro uspokojení cíle. Hluboké zájmy jedince zásadně ovlivňují, působí na něj, pomáhají mu se dále rozvíjet. Faktor času nám pomáhá dělit zájmy na **krátkodobé, dočasné a přechodné**. Jejich opakem jsou **zájmy trvalé**. Z hlediska koncentrace jsou vymezeny **zájmy jednostranné a mnohostranné**. Nicméně je běžné tyto pojmy zjednodušovat a zaměňovat mnohostranné za povrchní a jednostranné za hluboké. (Pávková, 2002)

Zájmové činnosti lze dále dělit podle obsahu do sedmi kategorií.

- Rukodělné činnosti – šití, vaření, konstrukční práce apod.
- Technické činnosti – modelářství, radiotechnika apod.
- Přírodovědná zájmová činnost – rybaření, pěstitelské či chovatelské práce
- Estetickovýchovné činnosti – výtvarné činnosti, slovesná tvorba či tanec
- Tělovýchova a sport – sportovní hry, lehká atletika, fotbal apod.

- Společenskovědní zájmová činnost – sběratelství, historie, folklor apod.
- Turistika – spojuje prvky přírodovědné, společenskovědné a tělovýchovné
- PC – hry, programování, internet

Podle těchto kategorií lze členit drtivé množství zájmových činností, je ovšem i řada hraničních činností, které nelze jednoznačně zařadit. (Pávková, 2002)

Podle Dufkové (2002) se též volnočasové aktivity mohou rozřadit do sedmi skupin.

Kulturní aktivity se dále dělí na receptivní a perceptivní. Díky receptivním činnostem přijímá člověk určité kulturní hodnoty. Jedná se v praxi o návštěvu divadla, koncertu nebo výstavy. Pojmem perceptivní činnost se rozumí činnost, pomocí níž člověk sám vytvoří kulturní hodnotu například zpěv nebo malování.

Sportovní aktivity přispívají k rozvoji tělesné zdatnosti. V posledních letech se nabídka sportovních aktivit začala rozšiřovat o různé typy adrenalinových sportů. Sportovní aktivity nejvíce provozují pochopitelně mladí lidé, vzhledem k fyzickým dispozicím.

Pod pojmem **sociální či společenské aktivity** bychom si měli představit činnosti, které vedou k sociální interakci. Je zde zastoupeno pěstování sociálních kontaktů, mezilidských vztahů, setkávání se s přáteli či s rodinou.

Vzdělávací aktivity úzce souvisejí s kulturními aktivitami, že je občas těžké je od sebe striktně oddělit. Vzdelávací aktivity lze rozdělit na činnosti individuálního sebevzdělávání jako například čtení literatury nebo získávání informací z internetu. Dále pak na různé kroužky a spolky či návštěvy veřejných přednášek. Poslední formou je institucionalizované vzdělávání, kam patří třeba univerzity třetího věku.

Pojem **veřejná aktivita** má společnost zafixovaný jako synonymum demonstrace, protestu nebo veřejného vystoupení aktivistů. Nejde ovšem zdaleka jen o tyto možnosti. Veřejnou aktivitou se nazývají veškeré typy angažování se člověka ve veřejných záležitostech. Může se tedy jednat i o sběr finančních prostředků na podporu nějakého projektu nebo organizování petice.

Rekreační a cestovatelské aktivity se částečně překrývají s aktivitami sportovními, nicméně mají i svou samostatnou podobu, která je v ČR velice oblíbená a tou je zahrádkaření, chalupaření a chataření. Od 60. let minulého století se chalupaření a chataření stalo českým fenoménem. Populární se nestalo ani tak kvůli počtu chalup a chat, protože například skandinávské země na tom nejsou o moc hůř, nýbrž postojem obyvatel ke svým víkendovým stavením. Pro mnoho lidí se staly chalupy druhým domovem, kde mohou realizovat projekty, které nelze doma uskutečnit. Chalupy mají i výhodu kumulačního efektu, kdy na sebe nabalují aktivity, jež lidé dělají rádi, například houbaření, zahrádkaření nebo kutilství.

Hobby a manuální aktivity jsou činnosti, které lidé provozují ve svém volném čase na základě svého specifického zájmu. Obvykle k nim mají citový vztah a cítí se být v daném oboru odborníkem. Hobby často souvisí s nějakou manuální aktivitou (modelářství, rybaření, vyšívání apod.), ovšem nemusí tomu tak být vždy. Příkladem je různé sběratelství ať už známek nebo třeba hokejových kartiček. (Dufková, 2007)

3.2.2. Volnočasové aktivity v užším a širším pojetí

Volnočasové aktivity je možné rozdělovat podle jejich pojetí na užší a širší. Pokud by měly být tyto pojmy definovány, musíme si nejprve stanovit hlediska, která nám pomohou volnočasové aktivity takto vymežit. Záleží na autorovi, která hlediska si vybere jako nejlepší pro uvedenou problematiku.

Volnočasové aktivity je možné vymežit podle **jejich účelu**. Mezi volnočasové aktivity v užším pojetí řadíme ty činnosti, které vykonáváme čistě jen pro zábavu ať už aktivně či pasivně. Většinou to jsou aktivity krátkodobého trvání, které lidé provádí jednou za čas, nepotřebují na ně systematickou přípravu nebo trénink. Sem bychom mohli zařadit malování, odpočinek, jízdu na kole, sledování televize, zábavná sportovní utkání a mnoho dalších. V širším pojetí jsou to aktivity stále dobrovolné, nicméně lidé už je provádí systematicky. V této činnosti jsou zapálení a občas je potřeba k jejich provedení talent, snaha nebo znalost. Díky těmto aktivitám lidé získávají zkušenosti, znalosti a sami se mohou fyzicky ale i duševně rozvíjet. Účastníci těchto aktivit jsou dobrovolníci, nadšenci či fandové. Mezi tyto aktivity je možné řadit například pomoc při organizaci pódia před festivalem, kdy odměnou může být volný vstup na akci, nebo například

trénování malých hokejistů, které je ve většině případů též neplacené, ale trenér má dobrý pocit, pokud jeho svěřenci vyhrají utkání. Do širšího pojetí se řadí i volnočasové aktivity, které už mohou hraničit s prací, mnohdy je za ně i zapláceno, nicméně stále to jsou aktivity, které člověk vykonává dobrovolně. Do této skupiny můžeme zařadit například fotbalistu, který sice není profesionál, fotbal není jeho zaměstnání, ale i přesto dostává za vyhrané utkání peněžní částku. Nebo sběratele, jež má tak velkou sbírku, že je schopen uspořádat výstavu, za kterou vybere určitou sumu na vstupném. V obou případech vykonávají lidé činnost ve své volném čase, nejsou vázáni smlouvou, ale za svou aktivitu mohou obdržet peníze. V krajním případě se může stát, že se volnočasová aktivita změní v práci. Příkladem může být vášnivý chovatel psů, který si postaví vlastní prodejnu s psími potřebami. (The serious leisure perspective, nedatováno)

Pokud budeme brát v úvahu téma práce, je však vhodnější rozčlenit si volnočasové aktivity na širší a užší pojetí z hlediska jejich **nabídky pro sledovanou oblast**. V užším pojetí to mohou být aktivity, které se dají využívat ve zkoumané oblasti. Konkrétně pro tuto práci to jsou aktivity, které mohou lidé provozovat přímo v Tachově. Centra se zde nacházejí a obyvatelé kvůli nim nemusí nikam cestovat. Volnočasové aktivity v užším pojetí představí autor v kapitole zabývající se nabídkou volnočasových aktivit v Tachově, která se jimi bude celá zabývat. Co se týče širšího pojetí, tak jsou to aktivity, které se v dané oblasti nevyskytují, obyvatelé nemají možnost je zde provozovat, a proto za nimi musí cestovat. Centra těchto aktivit se nemusejí v dané oblasti vůbec vyskytovat, anebo jsou zastaralá a není o ně zájem, proto je obyvatelé poptávají jinde. V aplikaci na město Tachov se jedná například o čajovnu a golfové hřiště (v nabídce volnočasových aktivit chybí), nebo kino (v nabídce sice je, ale je zastaralé a lidé ho poptávají jinde).

3.3. Centra volnočasových aktivit

Poptávka po volnočasových aktivitách v dnešní době stále roste. Center volnočasových aktivit je mnoho, a pokud si jejich provozovatelé chtějí zákazníky udržet, měli by svou nabídku rozšiřovat a zkvalitňovat. V dalším textu si představíme centra k trávení volného času ve světě v ČR a v Tachově.

3.3.1. Centra volnočasových aktivit ve světě

Volnočasová centra se rozvíjela už na začátku 20. století. S postupným zkracováním pracovní doby na 40 hodin týdně, lidé mohli více kalkulovat se svým volným časem. Už nemuseli pracovat od rána do večera, ale mohli si více užívat, bavit se, vzdělávat se, nebo odpočívat. (Hofbauer, 2004)

Aby lidé trávili svůj volný čas co nejvíce v přírodě, začala vznikat **centra a ubytovny mimo města**. V Německu vznikaly ubytovny pro mládež. V roce 1931 jich bylo v Německu už 700. Mladí lidé zde mohli nocovat a věnovat se aktivitám společně s ostatními. Do 80. let poptávka stagnovala, ale na konci století se ubytovny začaly znovu rozšiřovat. Dnes jich je zhruba přes 600 a činnost rozšířily i na mládež blízkého okolí. V Rakousku se síť ubytoven rozšířila až koncem 20. století a nabízí lůžka i pro turisty a rodiny s dětmi. Soustavy takovýchto ubytoven existují i v jiných státech například v Dánsku, Nizozemsku nebo Španělsku. Ve Francii vznikají nové formy pobytu tzv. **pobyty na venkově (agroturistika)**. Lidé jsou ubytováni ve vesnickém prostředí, pobyty jsou spojeny s poznáváním přírody, historie, tradic a lidového umění. Obydlí jsou vybaveny domácím zvířectvem a lidé se o ně starají. Oblíbenou aktivitou je jízda na koni nebo vaření ze surovin, které si člověk sám vypěstuje nebo zpracuje. (Pávková, 2002)

Kulturně umělecká centra se začala rozvíjet převážně v zemích západní Evropy v 60. letech po revoltě mládeže. Centra byla situována mnohdy do starších objektů jako například továren, výrobních hal, starých zámků a klášterů nebo do starých městských zástaveb. V 80. letech minulého století vzniklo v Německu Středisko mládeže a kultury v Kreuzbergu v západním Berlíně. Za cíl si kladlo rozvíjet všestrannou uměleckou činnost především sociálně znevýhodněných obyvatel a cizích etnik. V Amsterdamu vzniklo zařízení Melkwek. Toto centrum nabízí výstavy, pracovní dílny, festivaly, lidé se zde mohou věnovat hudbě, divadlu, tanci, výtvarnému umění nebo řemeslné výrobě. Ve Vídni je možné najít autonomní kulturní centrum Dům kulturních dílen. Středisko se nachází v bývalé továrně, má sto zájmových skupin a působí v hlavních oborech umění (divadlo, tanec, hudba, výtvarné umění a řemeslná výroba). V Anglii v městě Cumbria je možné najít Brewery Arts Centre. V budově bývalého pivovaru najdeme 40 ateliérů a

klubů různých uměleckých oborů. Národní středisko umění a kultury Georges Pompidoua v Paříži se stalo vzorem pro ostatní centra tohoto typu ve světě. Skládá se ze dvou hlavních úseků a to z Národního muzea moderního umění a Střediska průmyslové tvorby a dvou přidružených úseků, kterými jsou veřejná informační knihovna a institut shromažďující a zkoumající fond akusticko-hudebních záznamů. Centrum popularizuje hudbu, tanec, divadlo, výtvarné obory, vědecké a technické informace a průmyslovou estetiku. Konají se zde výstavy a semináře se soudobými umělci a odborníky. Návštěvnost centra je 25 tisíc návštěvníků denně, což je asi pětkrát více než původní odhad. Návštěvníci jsou většinou mladí lidé do 30 let (65%) a celých 39% jsou návštěvníci z ciziny. Ze střední a východní Evropy je příkladem typického střediska Centrum mládeže dr. H. Jordana v Krakově, které nabízí 60 uměleckých zájmových kroužků. (Pávková, 2002)

V USA vznikaly po roce 1965 operní společnosti. Díky výstavbám operních sálů se počet zájemců o vážnou hudbu ztrojnásobil. Zvýšil se i počet prodávaných knih. Nejméně jednu knihu týdně si kupoval každý pátý občan USA. A lidé se začali i více zajímat o umění, když na přelomu milénia počet velkých muzeí zvýšil o 50 a počet návštěvníků se zdvojnásobil. (Hájek, 2008)

Centra zabývající se přírodními vědami a technikou vznikají nejčastěji specializované kluby při školách. Nicméně centra sloužící i dospělým jsou též četná. Řadí se sem muzea, hvězdárny nebo planetária. Pokud se podíváme do minulosti, první odborné tábory pro zájemce mezi 17 a 22 roky se uskutečnily už po válce v roce 1945 v Norsku. Na malé farmě u Bergenu se zájemci seznamovali s geologií, botanikou, entomologií a kulturními tradicemi venkova. Klub mladé vědy v Marseille rozprostírající se na ploše 7 arů nabízí svým návštěvníkům rozmanitý výběr technických vymožeností. Jeho součástí jsou laboratoře pro fyziku a biologii, mechanická dílna, knihovna, fotolaboratoř, shromažďovací sál, kluby věnující se astronomii, astronautice, geologii, raketové technice a dalším oborům. Specifickou kategorií jsou **památky na minulost**. Krom hradů, zámků a církevních staveb sem lze počítat i vlastivědná muzea nebo například skanzeny. Jako příklady můžeme uvést podzemní prostory v blízkosti

pařížského Louvre, které připomínají středověkou výstavbu města nebo Olympijské muzeum v Bonnu. (Pávková, 2002)

Poznávání a ochrana přírody patří též k volnočasovým aktivitám. Pro jejich realizaci nemusí sloužit lidem jen vybudované stavby například muzea, ale mohou trávit čas přímo v chráněných oblastech nebo přírodních parcích. Do těchto míst se pořádají výlety a exkurze, lidé mohou na vlastní oči vidět přírodní jevy a dost oblíbené jsou turistické a naučné stezky. Volný čas mohou lidé trávit například v Národním parku Bavorský les v Německu nebo v národním parku Vysoký Harz v téže zemi. (Pávková, 2002)

Důležitými subjekty na poli volnočasových zařízení jsou **parky a zelené plochy**, které byly postupem času opatřovány různým specifickým vybavením a měnily se na **centra aktivního odpočinku**. Za všechny jmenujme nejznámější park na světě Central park v New Yorku (rozloha 341 ha), ve kterém najdeme 93 km cest, 60 ha vodních ploch, umělé skály, zařízení pro sportovní a kulturní akce i místa pro individuální odpočinek. (Hofbauer, 2004)

Ve Francii v Paříži se nachází Bouloňský lesík. Je to nejznámější park ve Francii, v němž je možné najít jezírka, zahrady a dětské atrakce. V Německu je 43 parků s pohádkovým námětem například Fantazijní zem v Bonnu nebo Evropský park ve Freiburgu. Ze severní Evropy jsou nejznámější zábavní parky dánský Tivoli, ale hlavně Legoland. (Pávková, 2002)

Legoland (z dánského leg godt = dobře si pohrát) vznikl v dánském Billungu v roce 1958. Návštěvníci si mohou prohlédnout zmenšené makety významných staveb postavených ze stavebnice logo. Největším legolandem se může pyšnit město Günzburg v Německu. Areál o rozloze 50 ha nabízí, krom možnosti shlédnout historické i současné stavby z Německa i Evropy, i rýžování zlata, nebo setkání s létajícími draky či pohlédnout na celý areál z výšky 65 metrů. (Hájek, 2008)

Zvláštním typem parků a zahrad jsou **zoologické zahrady, zahrady a parky zvířat a ptáků a safary**. Za všechna tato zařízení můžeme jmenovat rezervaci africké přírody v Thoiry na východě Francie se zahradami a muzeem gastronomie, nebo safary v obci

Gäsendorf u Vídně, jež je v provozu společně s parkem dobrodružství a cirkusem. (Pávková, 2002)

Pokud si lidé chtějí užít zábavu a nechtějí cestovat do přírody, mohou navštívit **zábavní parky**, obvykle situované do větších měst. Mezi nejstarší park volného času patří vídeňský Prátr, který byl založen už v roce 1777 a postupem času byl doplňován o nové atrakce. V Prátru se nachází 240 atrakcí, z nichž nejznámější je obří kolo, postavené již za panování Františka Josefa I. (Prater, nedatováno)

V současnosti jsou vrcholem zábavných a poznávacích možností **špičková volnočasová centra** navazující na parky volného času. Jsou zpravidla výborně technicky vybavená, je v nich použita nejmodernější dostupná technologie a mají za úkol udělat z člověka aktivního účastníka představovaných dějů a poznávacích procesů. Historii těchto center začaly psát roku 1955 Disneylandy. První park v Kalifornii měl za cíl probouzet v lidech radost, poskytnout jim zábavu, aby se mohli odreagovat a aby si užili nové zážitky. Následoval Disneyland v Miami, v Tokiu a v roce 1992 byl postaven první Disneyland v Evropě poblíž Paříže. Francie je ostatně, co se týče parků zábavy, Evropská velmoc. V roce 1993 bylo napočítáno ve Francii 230 parků a jejich soustava byla tematická. Podle známého komiksového hrdiny byl pojmenován Park Asterix a podobu mapy Francie se dvěma sty zajímavých míst a památek nese park Malá Francie. Velké oblibě se těší i vodní parky. Pařížský Aquaboulevard s obřími skluzavkami, vlnami a vodními hrami je jedním z nich. Pořádá rovněž výstavy nebo semináře. Oceánopolis v Brestu není typické zábavní vodní centrum, nýbrž vědecké a technické středisko. Věnuje se otázkám týkajících se mořských problémů, například plavbě a bezpečnosti na moři nebo oceánologickým a dalším výzkumům mořského ekosystému. (Pávková, 2002)

V současnosti jsou používány nejmodernější technologie pro zkvalitnění volného času a v jejichž důsledku lidé mohou aktivity prožívat intenzivněji. Zlepšit volnočasové aktivity pomohlo volné **zpřístupnění systému GPS**, který byl původně určen jen pro vojenské účely. Nyní slouží cestovatelům, turistům, řidičům, pilotům, při jízdě na lodi, rybaření, horolezcům, paraglidistům nebo například hráčům her. (Hájek, 2008)

Další rozvíjející se aktivity a centra jsou zaměřeny na **dobrodružství**. Umožňují lidem pocítit nebezpečí, napětí, riziko. Tyto stavy obvykle umocňují prožitek z aktivity. Adrenalinové zážitky, jak se jim také říká, se mohou provozovat jak v přírodě, tak ve městech. V přírodě to mohou být aktivity prováděné na zemi jako například vysokohorská turistika, bouldering (lezení do výšek bez jištění), jízda na lyžích s pomocí tažného draka, jízda na bruslích a na dnes populárním longboardu. Windsurfing, rafting, nebo let padákem za člunem, jsou aktivity spojené s vodou. Snowkiting (let na tažném akrobatickém drakovi), putování se psy nebo na sněžnicích se řadí do kategorií zimních aktivit. Populární jsou v dnešní době lanová centra, která prověřují fyzickou ale i psychickou sílu lidí, učí je zdravě riskovat a prověřovat svou sílu. V městském prostředí jsou oblíbené výstupy na vnější plášti komínů, nebo vybudované lezecké stěny. Mnohdy celoročně poskytují adrenalinové zážitky i zábavné parky například ve formě horských drah, nebo centrifug. Mnozí lidé ovšem při adrenalinových aktivitách podstupují větší riziko než je zdrávo a mnohdy končí s větším či menším zraněním v nemocnici. Takovéto aktivity jsou například jízda na vagónech vlaků a metra, rizikové skoky z mostů, jízda na bruslích v závěsu tramvají či aut, nebo hra ruská ruleta. Pokud se lidé při těchto aktivitách zraní, mohou být rádi, když skončí „jen“ v nemocnici. (Hájek, 2008)

3.3.2. Centra volnočasových aktivit v České republice

Volnočasová centra v České republice se začala rozvíjet v polovině 20. století, konkrétně to byly domy dětí a mládeže. První **dům dětí a mládeže** byl vybudován v Brně v roce 1949. Síť se rychle rozšiřovala, v roce 1966 jich už bylo 145 a v roce 2003 dokonce 291. Domy dětí a mládeže jsou zřizovány zhruba ze dvou třetin školskými orgány a zbytek je zřizován obcemi. V tomtéž roce zřizovaly 2,9 tisíc táborů, kterých se zúčastnilo 88,6 tisíc dětí. V současnosti se domy dětí a mládeže mohou stávat většími komplexy, ve kterých lze nalézt stadiony, informační centra, stanice mladých techniků, kluby nebo třeba základny mimo město. (Hofbauer, 2004)

Druhými významnými zařízeními věnující se dětem jsou **základní umělecké školy**, jejichž počet v posledních letech klesá, ale návštěvnost dětí roste. (Hofbauer, 2004)

Centrum mládeže na principu Park H. Jordana zřídil už po první světové válce český pedagog Eduard Štorch. Dětská farma, jak centrum nazýval, poskytovala především dětem z chudých rodin, zázemí pro aktivity na čerstvém vzduchu. Děti se učily praktickým činnostem, ale i předmětům školním. (Hofbauer, 2004)

Stejně jako ve světě je významným prostorem realizace volného času **příroda**. Někteří lidé v ní žijí, pracují anebo do ní jen jezdí z města na výlety či na své chalupy. Cílů, proč lidé tráví volný čas v přírodě je mnoho, patří mezi ně zlepšení fyzické i psychické zdatnosti účastníků, podpora ochrany přírody, ale lidé mohou navštěvovat přírodu i proto, že si chtějí rozšířit znalosti o přírodě. V Česku jsou 4 národní parky a mnoho chráněných krajinných oblastí, takže lidé mají dostatek prostoru pro zhodnocení svého volného času v přírodě. Dobrým příkladem citlivého přístupu k volnočasovému využívání přírody je zřizování **turistických a cyklistických tras**. (Hájek, 2008)

Česká republika se může pochlubit jedněmi z nejlépe značených stezek na světě. Na konci roku 2008 bylo u nás vyznačeno celkem 40782 pěších tras, do nichž je zahrnuto i 3093 lyžařských tras. Pro cyklisty je značeno 32516 km tras napříč celou republikou. (Klub českých turistů, nedatováno)

Budují se rovněž **areály zimních sportů**, jako jsou sjezdovky, bobové dráhy, lyžařské vleky, běžkařské trasy, lázně a akvaparky. Česko má téměř po celém obvodu země pohoří, tudíž budování zimních areálů je zde aktuální. (Hájek, 2008)

Typickým příkladem může být areál v Harrachově, který nabízí zájemcům mimo akvaparku (nicméně bazény v areálu jsou) všechna výše jmenovaná zařízení. (Harrachov Krkonoše, nedatováno)

Krom sportovních a turistických zařízení vznikají v přírodě i **vlastivědná zařízení** například sklárna přeměněná na muzeum nebo různé skanzeny. S větší oblibou se začínají do přírody přesouvat akce hromadné zábavy. (Hájek, 2008) Český ráj byl donedávna vyhledáván jen pro svou přírodní krásu, ale v 90. letech se zde pravidelně začal konat několikadenní rockový festival Benátská noc. (Benátská noc, 2013)

Ochraňovat přírodu, pokud už v ní chtějí lidé trávit svůj volný čas, je potřeba. To si uvědomují i pořadatelé aktivit, které mají pomoci přírodě. Akce jsou určeny především

dětem. Jedná se o „Den Země“, při kterém děti plní v lese stanovené úkoly, probíhají znalostní soutěže na téma příroda, děti staví ptačí budky a sbírají odpadky po lese. Další celostátní kampaň se jmenuje „Zachraňme studánky“. Ta podporuje celoroční péči o zdroje vody. Za další můžeme jmenovat třeba fotografickou soutěž „Pohled do přírody“, jejíž účastníci ve všech věkových kategoriích mají za úkol fotit přírodu. (Hájek, 2008)

Zhodnocovat volný čas nelze jen v přírodě, pro mnoho lidí je městskou jediný prostor, ve kterém své volno tráví.

Mezi oblíbená místa pro trávení volného času ve městech patří **parky a zelené plochy**. Například v Praze činí plocha parků 26,1 km².(Hofbauer, 2004)

V Plzni je možné relaxovat v soustavě parků podél městského centra, nebo třeba v Borském parku na periferii.

Popularitu získávají poslední dobou **sportovní akce, konané přímo v centrech měst**, při kterých mohou být lidé jak pasivní tak i aktivní účastníci. Jmenujme si například tradiční závod ve skoku o tyči na Václavském náměstí, kterého se ovšem účastní jen profesionálové, nebo soustavu maratonů a půlmaratonů, které se pořádají v různých městech Česka, jichž se může účastnit aktivně i veřejnost. (Hájek, 2008)

Místa, která jsou osídlená a kultivovaná člověk skýtají prostor pro umělecké představení, jednorázové výlety nebo kulturní akce. Koncerty nebo divadelní představení v historických areálech spojují současné umění s krásnou kulisou dob minulých. Za takovéto akce můžeme jmenovat Krumlovské kulturní léto, festival divadla na zámku Hluboká, nebo rekonstrukce bitvy tří císařů u Slavkova. (Hofbauer, 2004)

Co se týče **zábavných parků**, nemůže Česko světu konkurovat. Žádný Legoland nebo Disneyland u nás nenajdeme. Ale i menší parky se dají v Česku najít. Matějská pout', kterou bychom mohli srovnat s vídeňským Prátreem, se bohužel koná necelé dva měsíce v březnu a dubnu. Nicméně areál je otevřen i mimo sezónu a k dispozici je cca 22 atrakcí. (Matějská pout', 2014)

Park zmenšených modelů známých staveb se nachází v Mariánských Lázních. Podél okruhu se nachází 50 zmenšených stavebních či technických památek České republiky v poměru 1:25 s originálem. (Boheminium, 2007)

Jako unikátní centrum volnočasových aktivit můžeme jmenovat plzeňské science center Techmania. Centrum je určeno pro zvědavé lidi, kteří je chtějí dozvědět více informací o vědě a vyzkoušet si fyzikální pokusy na vlastní kůži. Techmania Science Center se věnuje popularizaci vědy a techniky a v jeho útrobách, které skýtají plochu 30000 m², se nachází mimo hlavní expoziční haly i jediné 3D planetárium v České republice. (Techmania, nedatováno)

Oblíbená zábava obyvatel Česka je **návštěva kin**. Avšak od roku 1989 klesl počet kin o 1300, tedy jich zbylo jen 735. Nicméně lidé nemusí truchlit, jelikož kapacity zrušených kin, nahradila nově zřizovaná multikina. Multikina nabízí zákazníkům i něco navíc než jen film samotný. Mimo kvalitního obrazu a zvuku je součástí komplexu i občerstvovací zařízení, ve kterém si může zákazník koupit jídlo nebo pití, které si může vzít následně do sálu. Multikina nabízejí v dnešní době i 3D nebo dokonce 4D filmy, při kterých pocítí divák vítr, mlhu, vůni, blesky a pohyb s ním bude provádět zesynchronizovaná sedačka. (Médiář, 2011)

3.3.3. Volnočasová centra v Tachově

Ač je Tachov menší město, možností jak trávit volný čas je zde poměrně mnoho. Lidé mohou využívat zařízení, která jsou zřizována jak soukromníky, tak městem či krajem. Vybrat by si měli jak lidé, kteří tráví svůj volný čas aktivně, tak i jedinci pasivní. Navíc má město potenciál přilákat do oblasti turisty, což by mohlo mít za následek zkvalitnění či vybudování nových volnočasových center. V další části práce si představíme nabídku volnočasových aktivit, která se dají v Tachově navštívit. Pro přehlednost si autor vybral členění aktivit především díky své četnosti na sportovní a kulturně-společenské činnosti. Zbylé kategorie budou označeny jako ostatní aktivity a aktivity krátkodobého charakteru.

3.3.4 Sportovní volnočasové aktivity

V Tachově si vybere ze sportovních aktivit snad každý občan, ať už chce sport provozovat aktivně nebo pasivně jen jako divák. Chloubou města je sportovní areál, v němž jsou nejdůležitější sportovní centra v naprosté blízkosti u sebe.

Sportoviště Tachov

Sportoviště Tachov se skládají ze zimního stadionu, plaveckého bazénů, koupaliště, stadionu s fotbalovými hřišti, sjezdovky na Vysoké, rychty, skateparku, sportovní haly a tenisových kurtů. Všechna tato centra jsou v jednom areálu, tudíž je možné po sportovní akci přejít pěšky například do bazénu a zregenerovat síly. Mapu se sportovišti je možno nalézt v Příloze C

Stadion s fotbalovými hřišti

K dispozici jsou dvě travnaté plochy na fotbal. Jedno hřiště je hlavní, kolem něhož je tartanový ovál a z jedné strany zastřešená tribuna pro 400 lidí, druhé je tréninkové. Třetí hřiště má nejmodernější umělý povrch 3. generace. Díky tomu, že jsou všechna hřiště u sebe, je Tachov vhodným místem pro uspořádání turnajů a soustředění. Na hřišti s umělým povrchem se navíc fotbalová utkání mohou hrát po celý rok i v zimě. Fotbalová hřiště využívá FK Tachov. Konají se zde ale již zmíněná přátelská utkání hostujících celků, turnaje fotbalových klubů, škol a firem, nebo tréninky v rámci soustředění. Všechna hřiště se dají pronajímat veřejnosti. K areálu patří tribuna u hlavního stadionu, která ve svých útrobách skýtá šatny, toalety a sprchy. K dispozici je i bufet s občerstvením. U hřiště s umělou plochou se mohou hráči převlékat v objektu Rychta, v němž jsou rovněž šatny, sociální zařízení a bufet. Kolem hlavní travnaté plochy je atletická dráha, připravená pro všechny běžecké disciplíny včetně běhu na 3 km přes překážky a sprintů. Součástí dráhy jsou sektory na skok vysoký, skok do dálky, trojskok, vrh koulí a hod oštěpem a granátem. Atletická dráha je útočištěm sportovců atletického klubu TJ Slavoj Tachov. Využívána je též základními školami v Kostelní ulici a ulici Petra Jilemnického a místním gymnáziem. (Sportoviště Tachov, 2014)

FK Tachov

V současnosti je v Tachově 10 celků hrajících fotbal. Celků přípravy je celkem 5 z toho 3 celky mladších a 2 celky starších. Žákovské celky jsou k dispozici 2, starší a mladší. Dorostenci mají jen jeden tým a zbývají už jen dva týmy mužů, muži A a rezerva muži B. Děti a mládež je do klubů přibírána stále. Mistrovská utkání všech celků se hrají o víkendu, diváci si tedy každý víkend mohou vybrat z nějakého utkání. (FK Tachov, 2014)

Zimní stadion

Zimní stadion je poměrně multifunkční zařízení. Hlavní funkcí zimního stadionu je poskytnout prostor pro lední hokej a krasobruslení. Ale nejen těmto sportům je určen zimní stadion. V letním období se zde mohou vystavit kurty na nohejbal, volejbal a tenis, plochu je též možné využít pro florbal, hokejbal nebo box-lakros. Mimo sportovních akcí se zde mohou konat i akce kulturně-společenské. Možnosti zařízení jsou rozmanité a budou představeny v následující části. (Sportoviště Tachov, 2014)

Lední hokej

Na zimním stadionu se hraje několik soutěží ledního hokeje. Na domácí půdě tu je **HC Tachov**, který má v současné době k dispozici 8 týmů, mimo dvou mužských, starší a mladší žáky a přípravku od 1. do 4. třídy. Stejně jako u fotbalového klubu probíhá stále nábor malých dětí. Žáci a muži A hrají krajské soutěže. Klub na výchově hráčů spolupracuje s hokejovým klubem v Mariánských Lázních. (HC Tachov, 2014) Mimo zápasů a turnajů HC Tachov se na stadionu hraje i takzvaná NHL (neregistrovaná hokejová liga), která sdružuje týmy sestavené z hráčů neregistrovaných Českým svazem ledního hokeje. Ledová plocha je pronajímána, takže pokud si zájemci chtějí zahrát hokej, zimní stadion je ideální volba. Druhým tachovským spolkem využívajícím prostory je krasobruslařský kroužek **KK Kraso Tachov**, který vychovává mladé krasobruslařky a krasobruslaře. Oddíl pořádá celodenní závody jednou nebo dvakrát ročně, kterých se účastní děti z celé České republiky. Pro širokou veřejnost je každý den kromě úterý připravené volné bruslení. Návštěvníci si mohou v areálu vypůjčit nebo nabrousit brusle. (Sportoviště Tachov, 2014)

Bowling

V prvním patře zimního stadionu se nachází Bowling bar. Jedná se o bar, jehož součástí je závodní čtyřdráha. Bowling je oblíbenou volnočasovou aktivitou obyvatel a je tudíž otevřený každý den. (Sportoviště Tachov, 2014)

Minigolf

Součástí Bowling baru je minigolfové hřiště. Zájemci si mohou vypůjčit míčky a hole v baru. Hřiště je klasické s 18 drahami. (Sportoviště Tachov, 2014) V zázemí zimního stadionu se nachází konferenční sál, vybaven 15 počítači a audiovizuální projekční technikou. Tento prostor je využíván pro školení, vzdělávací akce nebo například pro prezentaci městských programů. Plocha je vhodná též na kulturní a kulturně sportovní akce. V minulosti se zde konala exhibice Noc bojových umění nebo koncert skupiny Tři sestry. (Sportoviště Tachov, 2014)

Plavecký bazén a koupaliště

Plavecký areál nabízí možnost rekreačního a kondičního plavání a po rekonstrukci též saunu a wellness služby. Areál se skládá ze dvou krytých bazénů o rozloze 25x10 metrů a 9x6 metrů. U malého bazénu jsou k dispozici vířivky s kapacitou 10 osob s perličkovou lázní a hydromasážními trysky a pánská a dámská horkovzdušná sauna s bazénky se studenou vodou. Venkovní část je připravená pro letní rekreaci. Bazén s vodní plochou 758 m² se třemi dráhami o délce 25 metrů je doplněn rekreačními atrakcemi. Rekreační atrakce jsou využívány hlavně dětmi a skládají se s vodního hříbu, vodního chrliče, vodního ježka, vzduchových lůžek, hydromasážních trysků a tří skluzavek. Návštěvníci ocení šatny a sprchy a v areálu jsou písková hřiště na fotbal a volejbal. V prostorách bazénu se nachází ještě Kardiowellness a kadeřnictví. Zázemí v bazénu má **Plavecký oddíl Tachov**. Je to tradiční klub s mnoha úspěchy v žákovských a dorosteneckých kategoriích. V bazénu probíhá škola plavání určená pro mateřské a základní školy jak z Tachova, tak i z okolí. (Sportoviště Tachov, 2014)

Sjezdovka na Vysoké

V areálu městských sportovišť se nachází i sjezdovka. V zimních měsících je sjezdovka využívána lyžaři a snowboardisty, v létě je dráha využitelná pro fourcross, pro nějž má schválené parametry na celostátní soutěže. Díky své šířce i rozdílnému sklonu je vhodná jak pro lyžaře a snowboardisty začátečníky, tak i pro pokročilé jezdce. V pravé části sjezdovky snowboardcrossová dráha dlouhá cca 450 metrů s mnoha skoky, roletami, sklopenými zatáčkami a několika raily. Soukromý provozovatel nabízí možnost vypůjčení vybavení a pořádá kurzy lyžování a snowboardingu pro děti i dospělé. (Sportoviště Tachov, 2014)

Rychta

Rychta je objekt, který stojí v bezprostřední blízkosti fotbalového stadionu. Objekt slouží jako cyklocentrum, střelnice a šatna pro fotbalisty využívající plochu s umělou trávou. Pro cyklisty je připraven cykloservis, šatny a klubovna. Dalším cílem obyvatel při cestě do Rychty je krytá střelnice. (Sportoviště Tachov, 2014) Tohoto prostoru využívá **Lukostřelecký klub Tachov**. V současnosti sdružuje klub 28 členů z toho 17 dětí. V objektu se nachází ještě dva tunely, jeden je pro palné zbraně a malorážky, druhý je pro vzduchové zbraně. Všechny střelnice jsou k dispozici i veřejnosti, vždy po domluvě se správcem. (Lukostřelecký klub Tachov, 2014) U Rychty se nachází malé arboretum s naučnou stezkou s rostlinami a nerosty CHKO Český les a Oberpfälzer Wald. (Náš Český les, nedatováno)

Skatepark

Toto zařízení je velice oblíbené mezi mladými obyvateli Tachova a okolí. Mladí sem chodí jezdit na kolech, skateboardech, in-line bruslích a longboardech. Vstup do skateparku je zdarma, jen je potřeba, dodržovat provozní řád.

Tenisové kurty

V Tachově není žádný tenisový klub, proto jsou kurty k dispozici jen veřejnosti. K dispozici jsou 4 antuková hřiště pro dvouhru i čtyřhru, oboustranná tréninková zeď, šatny se sprchami a restaurace. (Sportoviště Tachov, 2014)

Sportovní hala

Další významným sportovním centrem v Tachově je sportovní hala. V hale je k dispozici 10 šaten, plně vybavená posilovna s vlastní šatnou, učebna a zasedací místnost s kapacitou 60 míst. Diváci a sportovci se mohou občerstvit v bufetu, jehož součástí je kulečnickový stůl. Na boční straně haly je velká tribuna. Hala je určena pro širokou škálu sportů, například pro aerobik, badminton, basketbal, florbal, házenou, nohejbal, stolní tenis, volejbal a další. Sportovní halu hojně využívají jak sportovci místního klubu TJ Slavoj Tachov, tak široká veřejnost. Pokud není v rozpisu uvedena nějaká akce, může si palubovku pronajmout i veřejnost. (Sportoviště Tachov, 2014)

TJ Slavoj Tachov

TJ Slavoj Tachov je občanské sdružení založené už v roce 1945 sdružující zájmové skupiny, oddíly a odbory. (TJ Slavoj Tachov, 2013a) K 31. 7. 2012 bylo evidováno ve Slavoji celkem 650 lidí, z toho 218 bylo mládeže. Oddíly patřící pod Slavoj jsou aikido, ASPV (Asociace sportu pro všechny), atletika, badminton, basketbal, florbal, házená, karate, kulturistika, nohejbal, plavání, stolní tenis, tenis box a Muay Thai. (TJ Slavoj Tachov, 2013b)

Klub českých turistů

Klub českých turistů slaví v roce 2014 výročí 55 let od jeho založení. Členská základna je tvořena spíše ženami, které si říkají „tachovské Píďalky“. Členové se většinou scházejí každý týden a pořádají výlety. Členové mají na starost též značení turistických tras v oblasti Tachova. Do klubu se mohou přihlásit lidé jakéhokoliv věku, zřetel se nebere ani na počet nachozených kilometrů. (Klub českých turistů, 2013b)

Střelecké kluby

V Tachově jsou tři střelecké kluby. V okolí za městem je střelnice klubů SSK ARNIKA Tachov a KVZ SHADOWS Tachov. (Střelecký klub Arnika, nedatováno) V areálu U Plynárny je doma Klub vojáků v záloze Tachov „B“. Tento klub podporuje kroužek mládeže ve střelbě z AIR-SOFTOVÝCH zbraní. V areálu se též nachází hřiště na paintball, které je k dispozici veřejnosti. (Střelnice u plynáren Tachov, 2014)

Cyklostezky

Na Tachovsku je vzhledem ke krásné přírodě mnoho cyklotras. Některé jsou součástí i celorepublikových tras jako například Magistrála český les - CT36 nebo Cyklotrasa přátelství - CT37. Znamou cyklotrasou začínající v Tachově, konkrétně u objektu Rychta, je tzv. Sklářská cesta, která vede z Tachova, přes Světce, Zlatý potok a Křížový kámen až do německého Silberhütte. (Sportoviště Tachov, 2014)

Víceúčelová hřiště

V Tachově jsou k dispozici tři víceúčelová hřiště. Dvě z nich jsou součástí základních škol, konkrétně ZŠ Hornické a ZŠ Zářečné a jedno je v areálu Dětského domova v ulici Petra Jilemnického. Všechna tato hřiště si po předchozí domluvě může pronajmout veřejnost. U ZŠ Hornické je možné pronajmout si i hřiště na fotbal, běžecký ovál, sektor na vrh koulí a skok do dálky a pingpongové stoly.

Haly

V Tachově se kromě velké sportovní haly, o které se autor zmiňuje výše, nachází ještě tři menší haly, které jsou součástí místních základních škol (ZŠ Hornická, ZŠ Zářečná, ZŠ Kostelní). Zájemci mohou haly využívat v odpoledních hodinách, kdy zde neprobíhá výuka. Těchto služeb využívá jak veřejnost, tak sportovní kluby. Zájemci zde mohou provozovat kolektivní hry, ale k dispozici jsou i zařízení pro gymnastiku či lehkou atletiku.

3.3.5. Kulturně – společenská zařízení

Základní umělecká škola

Základní umělecká škola (ZUŠ) v Tachově vznikla v roce 1953. V současnosti jsou nabízeny zájmové kroužky ve čtyřech oborech (hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém), které slouží zhruba 900 dětem. Škola sídlí v budově tachovského zámku, v jehož přízemní části má svou výstavní síň. Výtvarný obor má k dispozici ateliér a keramickou dílnu, taneční sál využívá taneční obor. Hudební obor používá též prostory Husmannova mlýna v blízkosti zámku. Pro koncerty je přizpůsoben sál pro 100 posluchačů. (ZUŠ Tachov, 2013) Největší chloubou ZUŠ jsou

Tachovský dětský sbor, který se skládá se 4 souborů (Cvrčci, Plamínek, Sluníčko a Hlavní sbor) a Dechový **orchestr mladých**. Tyto dva soubory reprezentují Tachov nejen na republikové úrovni, ale jedí na festivaly, přehlídky a soutěže po celém světě. Představily se například v Brazílii, Argentině, Japonsku, Irsku či Jihoafrické republice. (Tachovský dětský sbor, 2006)

Městské kulturní středisko

Městské kulturní středisko (MKS) pořádá a zajišťuje v obci kulturní akce. Na internetových stránkách je roční program a každý měsíc vydává středisko Tachovské listy, což je magazín informující obyvatele o dění ve městě, o zasedání rady, o kulturních, sportovních a vzdělávacích akcích. MKS například připravuje Historické slavnosti, nebo cyklus koncertů Dveře jízdárny dokořán.

Dveře jízdárny dokořán

Jedná se o cyklus koncertů v jízdárně ve Světcích. Pozvání už přijaly osobnosti jako například Lucie Bílá, Pavel Šporcl, Lubomír Brabec, nebo studentské a mládežnické sbory z USA a Velké Británie. (Jízdárna Světce, 2010)

Společenský areál Mže

Ve společenském areálu se nachází kino, společenský sál, knihovna a restaurace. Mimo kulturních prostor se v budově nachází nově sídlo městského úřadu. Tachovské **kino** není z nejnovějších a zájem o něj není valný. Promítá se vždy při minimálním počtu čtyř diváků. V sále se hrají divadelní představení, místní školy zde pořádají besídky, nebo se zde konají besedy se známými lidmi, kteří přijali pozvání do Tachova. Za tyto kulturní akce můžeme jmenovat divadelní představení Mafie a city, Záruka touhy, představení od místní divadelní skupiny Komedyjanti nebo besedy se známými lidmi například s Janem Přeučilem či Jiřinou Bohdalovou. V kině se koná mimo kulturních akcí zasedání zastupitelů města. (MKS, 2014)

Ve společenském sále se konají nejrůznější plesy, taneční, koncerty, přehlídky nebo výstavy. Každoročně zde mají své maturitní plesy studenti zdejšího gymnázia a střední průmyslové školy. Prostor je vhodný pro taneční kurzy, jichž využívá stále více mladých lidí ale i dospělých. (Tachov.cz, 2010)

Tachovská **knihovna** je otevřena mimo víkendu a čtvrtku každý den a slouží registrovaným čtenářům, kteří zaplatili členský roční poplatek. Knihovna má sekce jak pro děti, tak pro dospělé. K dispozici jsou pro návštěvníky kopírovací služby a internet.

Městská galerie

Galerie je v provozu od roku 2005 a od té doby pořádá výstavy nejen místních a českých, ale i zahraničních umělců. Mezi umělce, kteří v Tachově vystavovali, se řadí Andrej Vystropov, Ivo Sokol, Jiří Winter-Neprakta, Irina Slámová nebo Iva Hüttnerová. (Městské kulturní středisko Tachov, 2011)

Muzeum Českého lesa

Tachovské muzeum sídlí v bývalém františkánském klášteře, který se nachází v blízkosti kostela svaté Máří Magdaleny. Muzeum nabízí expozice týkající se historie do roku 1945, přírody Českého lesa a národopisu. K dispozici je naučná stezka tzv. Zelená, která nabízí exponáty, jež si mohou návštěvníci na vlastní kůži vyzkoušet. V bývalém klášterním refektáři se nachází malba bitvy u Bělehradu, na které je zobrazen svatý Jan Kapistrán, který měl v této bitvě udělat zázrak a který také přivedl po husitských válkách do Tachova františkány. Dále jsou v místnosti gotické sbírky a nejobdivovanější je lipové sousoší Poslední večeře Páně v životní velikosti. V národopisné části mohou návštěvníci vidět ukázky měšťanského bytu, kovářství, venkovské domácnosti, kuchyně, oděv a jeho výrobu a hrací mechanismy. (Muzeum Českého lesa, nedatováno)

V muzeu se nachází také knihovna s historickými a přírodovědnými knihami a sbírkami, jejichž obsah je regionální. Mezi pravidelné akce muzea patří Muzejně galerijní noc, Mezinárodní den muzeí a Oživené noční prohlídky. Mimo stálé expozice se v muzeu střídají i výstavy externí, nebo může muzeum sloužit jako galerie při výstavách uměleckých děl. V současné době je v muzeu výstava Willyho podvodní svět, která obsahuje fotografie a dětské obrazy související se soutěží PAF Tachov. Druhou výstavou, která se momentálně v tachovském muzeu nachází, je Češi a Němci ve 20. století ve stínu dvou totalitních režimů. V areálu se je k dispozici návštěvníkům

muzejní zahrada, ve které se pořádají koncerty nebo se zde lidé mohou jen tak setkávat. (Muzeum Českého lesa, nedatováno)

Centrum Evangelické církve metodistické

Centrum nabízí všem lidem, nejen věřícím, zajímavé volnočasové aktivity. **Klub Sedmdesátka** nabízí každou středu konverzaci v anglickém jazyce a zhruba jedenkrát do měsíce je přítomen i rodilý mluvčí. Lekce je zaměřena jen na konverzaci. Dále klub nabízí literární čtvrtky, při kterých je čteno z knih, nebo probíhá představení známých osob z okolí. Klub pořádá každou středu herní večery, kdy si zájemci mohou přijít zahrát stolní hry. (umctachov.cz, 2014a)

Dále církev nabízí všem dětem od 13 do 20 let zapojit se do pěveckého sboru **Fusion**, který zkouší jednou týdně, dále pořádá workshopy a koncertuje v i mimo Tachov. Sbor není jen pro věřící děti, naopak i nevěřící jsou vítáni. (umctachov.cz, 2014b)

Církev zřizuje pobočku mezinárodní organizace **Royal Rangers**, která má za cíl nabídnout dětem zajímavý a kvalitní program volnočasových aktivit, zlepšit jejich fyzické, sociální, duchovní a duševní stavy, zformovat z nich samostatné a zodpovědné jedince, kteří ke svému životu nepotřebují drogy a alkohol a nemají sklony ke xenofobii a rasismu. Organizace nabízí mimo jiné tábory, výlety, kulturní a sportovní akce a každý pátek pořádá pravidelné schůzky. (umctachov.cz, 2014c)

Komedyjanti

Komedyjanti je divadelní amatérský spolek z Tachova. Vznikl v roce 1992 a má za sebou nespočet představení a akcí. Soubor má v současnosti 23 členů a divadelní představení hrají buď samostatně, nebo ve spolupráci s divadelním spolkem Bärnau. Spolek hraje představení na různých akcích, jako jsou například historické slavnosti v Tachově nebo v Bärnau. (Komedyjanti, nedatováno)

KOTZliveCZ

Takto krkolomný název má tachovský smíšený komorní sbor. Sbor vznikl v roce 1993 a v současnosti jej tvoří zhruba 25 členů ve věku 16 až 50 let. Sbor koncertuje po celém území ČR a například i v Německu. V Tachově sbor pravidelně zpívá o adventních

nedělích, vždy v jarních měsících a červnu. Repertoár tvoří skladby lidové, spirituální, skladby světského a duchovního charakteru a úpravy moderních písní. KOZT v názvu znamená dřívější název sboru, který byl Komora z Tachova, LIVE značí, že sbor nezpívá na playback a CZ značí státní příslušnost. (Smíšený komorní spor z tachova, 2014)

Terra Tachovia

Terra Tachovia je občanské sdružení, které má za cíl zlepšení vnímání obyvatel Tachova k městu i místnímu regionu. Sdružení se zasazuje o rozvoj přeshraničních vztahů. Terra Tachovia pořádá kulturní, společenské a sportovní akce, které mají v lidech obnovit a upevnit tradiční morální hodnoty. Dále se stará o údržbu a obnovu památek, životního prostředí a podporuje turistiku v regionu. Společně s bavorským spolkem Via Carolina rekonstruuje trasu původní Zlaté cesty, která vedla z Prahy do Norimberku. Zatím sdružení rekonstruovala jen část cesty z bavorského Bärnau do obce Trnová nedaleko od Tachova. Cestu lemují milníky času, což jsou kamenné sochy s podobou významné osobnosti nebo události spojené s regionem a Zlatou cestou. (Terra Tachovia, 2014)

3.3.6. Ostatní aktivity

REVIS

Regionálně vzdělávací a informační středisko je zcela unikátním projektem v rámci celé České republiky, jelikož žádné jiné město nemá příspěvkovou organizaci, která by se primárně zaměřovala na zvyšování vzdělanosti v regionu. Díky spolupráci s podnikatelskými subjekty v regionu a zanalyzování jejich poptávky REVIS nabízí kurzy angličtiny, němčiny, počítačů. Další aktivitou je pořádání různých cestopisných přednášek ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni realizuje studium Univerzity třetího věku. V současnosti jsou k dispozici obory astronomie IV., biomedicína, dějiny kultury a kurzy počítačů pro začátečníky i pokročilé. Obory jsou každoročně obměňovány a doplňovány. (REVIS, 2014a) REVIS dále zajišťuje profesní školení. Školící programy jsou připraveny pro pedagogy, učitele autoškol, zdravotníky, pracovníky v sociálních službách a pracovníky veřejné správy. V budově se dále

nachází posilovna a tělocvična a také deset dvoulůžkových pokojů s kuchyňkou a terasou. (REVIS, 2014b)

Dům dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže (DDM), kterému se říká v Tachově lidově "Mraveniště" je příspěvkovou organizací, zřizovanou Plzeňským krajem, jejíž hlavním cílem je příprava a realizace zájmových činností pro volný čas. DDM byl zřízen v roce 1961, letos v roce 2014 tedy oslaví 53 let své existence. Zařízení poskytuje aktivity v oblasti sportovní a pohybové, výtvarné a umělecké, přírodovědné, technické a v oblasti jazykového vzdělávání. Celkem DDM nabízí 60 kroužků zejména pro děti, i když 8 jich je pouze pro dospělé nebo pro mládež starší 15 let, jako například kalanetika, aquaaerobic, keramika, jóga či tanec a mažoretky. Kromě pravidelných zájmových útvarů, pořádá DDM i příležitostné akce. Za všechny je možné jmenovat Maškarní karneval, Slet čarodějnic, Drakiáda nebo přehlídka netradičních plavidel. O letních prázdninách zajišťuje DDM příměstské a pobytové tábory. (DDM Tachov, 2014)

Český svaz ochránců přírody

Tato největší nevládní organizace sdružující zájemce o ochranu přírody a životního prostředí měla k roku 2010 v Tachově 20 členů. Organizace vznikla v roce 1980 a její hlavní činnosti jsou práce v chráněných územích, osvětová činnost a pořádání akcí jako například Den Země. (ČSOP Tachov, 2010)

Junák

Junák – svaz skautů a skautek ČR má v Tachově dlouhou tradici. První spolek byl založen už v roce 1945 a od roku 1996 nese spolek v Tachově název Tajfun. Do spolku se mohou přihlásit chlapci a dívky od 6 let. Mimo činnosti přímo související se skautingem roznášejí skauti po světě Betlémské světlo. (Junák, 2008)

Klub relax

Klub relax je volnočasové centrum pro mládež od 12 do 26 let, který poskytuje pomoc mládeži v obtížné životní situaci. Vstup do klubu je zdarma a mládeži klub nabízí zajímavé možnosti, jak trávit volný čas. (KOTEC, 2011) Klub pořádá besedy, pro děti

organizuje turnaje v bowlingu, či společenských hrách, dále pořádá například diskotéky nebo zajímavé akce na konci školního roku, při nichž děti dostanou od centra za dobré známky malý dárek. (Novinky.cz, 2011)

Mateřský klub Krteček je místem, kde se scházejí maminky s dětmi. Pro děti je připraven program her, říkanek, písniček, takže poprvé se něco učí a setkávají se s ostatními dětmi. (umctachov.cz, 2014d)

Rodinné centrum KATka

Hlavní aktivity rodinného centra jsou provoz mateřského klubu, který slouží k setkávání, vzdělávání a aktivnímu trávení volného času především rodičům na mateřské dovolené a jejich dětem. V budově je k dispozici herna pro děti s kompletním vybavením a se stálým personálem, který je po dohodě ochotný pohlídat děti, pokud si rodiče musejí vyřídit nutné záležitosti. Centrum pořádá též přednášky, semináře a školení z oblasti rodičovské výchovy, sociální integrace a z mnoha dalších oblastí týkající se problematiky rodičovství a rodiny. KATka pořádá také různé burzičky, oslavy narozenin, nebo cvičení pro děti a rodiče. (MAS Zlatá cesta, 2010a)

Tachovský klub otevřených dveří

Klub nabízí dětem prostory pro trávení volného času. Centrum se nachází v bezprostřední blízkosti autobusové zastávky, proto je hojně využíváno i dětmi z okolí, které si zde krátí chvíli při čekání na autobus. Přístup do centra mají děti od 6 do 15 let, podmínkou je jen dodržování stanovených pravidel. Centrum je otevřené každý všední den od 12:30 do 17:00. Děti zde mohou hrát deskové hry, ping pong a stolní fotbal. K dispozici jsou též knihy a výtvarné potřeby. Dozor je zajištěn vždy pedagogickým pracovníkem, který je schopen po domluvě děti doučovat či dohlížet na plnění domácích úkolů. (MAS Zlatá cesta, 2014b)

Tachovské aleje

Směrem na západ ke Světcům a na východ k minerálnímu prameni nechal vybudovat kníže Windischgrätz knížecí aleje. Alej ke světcům je dlouhá 2,5 km a jedná se o chráněné stromořadí s 481 stromy, které jsou přibližně 150 let staré. V Plzeňském kraji není jiná alej, která by byla takto početná. (Dudák, 2005) Alej k minerálnímu prameni je

600 metrů dlouhá a nově vyasfaltovaná, proto je hojně navštěvována bruslaři a rodinami s kočárky. Vybudovaný pavilon, do něhož vyvěrá pramen, je stále v provozu, tudíž si lidé mohou natočit minerální vodu do svých nádob. Obě aleje patří k vyhledávaným místům místních obyvatel, kteří zde tráví svůj volný čas procházkami nebo sportem. (kudyznudy.cz, 2012)

V Tachově jsou pro milovníky nočního života a tance k dispozici dvě diskotéky, které se nachází v barech **Kiwi** a **Savako** a několik barů, nejpopulárnější z nich jsou **Pop Art** a **Irish Pub**. Nabídka restaurací je též poměrně široká, ale mezi nejnavštěvovanější patří restaurace **Baileys** a **River**.

3.3.7. Aktivity krátkodobého charakteru

V Tachově se během roku uskutečňuje velké množství tradičních i příležitostných akcí. Možností, jak využít těchto akcí je mnoho, proto autor vypíše jen ty největší a nejzajímavější.

Historické slavnosti

Tachovské historické slavnosti jsou největší kulturní akcí, které město pořádá. Slavnosti jsou pořádány každý rok kolem poloviny srpna a vždy po pěti letech se konají rozsahově větší slavnosti, které připomínají bitvu u Tachova. Na náměstí jsou postaveny řemeslnické stánky, ve městě probíhají výstavy a koncerty a v areálu bývalého koupaliště mají své místo kolotoče. Každoročně se městem prochází kostýmovaný průvod, který potom předvede rekonstrukci bitvy u Tachova a večer je pouštěn z městských hradeb ohňostroj. Při této příležitosti se do města sjíždějí lidé z celé České republiky. (husitskamesta.net, 2014)

PAF Tachov

Mezinárodní potápěčský festival filmu, fotografie a dětské výtvarné tvorby oslavil v roce 2014 už 36. ročník. Festival se koná vždy na jaře ve společenském sále Mže. Do soutěže se každoročně přihlašují soutěžící z celého světa. V kolonce stát už byly k vidění vlajky například USA, Egyptu, Austrálie, Nového Zélandu, Austrálie, Kanady, Německa a mnoha dalších států. Festival se koná pod záštitou mezinárodní potápěčské

federace CMAS a oprávněně se tedy může pyšnit přívlastkem mezinárodní akce. (PAF Tachov, 2008)

Tachovská Reneta

Jedná se o literární soutěž pořádanou Městským kulturním střediskem, do které se mohou přihlásit lidé z celé České republiky. V roce 2014 se koná už 5. ročník soutěže. Soutěžící posílají poezii nebo prózu vždy na předem vyhlášené téma. Vyhlášení výsledků se koná ve společenském sále Mže za účasti známého hosta. Letos se závěrečné akce zúčastní herec Jan Přeučil, v minulosti to byla například herečka Bára Štěpánová. (Městské kulturní středisko, 2013)

Tarock

Hudební festival Tarock se koná vždy jeden víkend o letních prázdninách na tachovském letišti. Dá se hovořit o tradičním festivalu, jelikož se v Tachově konal již pětkrát. Jak název napovídá, hudební žánr je převážně rock i když své zastoupení zde měly v minulosti kapely hrající metal, ska nebo punk. Co se týče kapel, tak Tachov navštívily například Škwor, Turbo, Horkýže Slíže nebo UDG. (Tarock, 2013)

Dny Evropského kulturního dědictví

Tato akce, jíž je Tachov členem, zpřístupňuje zájemcům objekty a místa, která jsou pro veřejnost uzavřená, či otevřená jen částečně. V Tachově mohou lidé navštívit Jízdárnu ve Světcích, Kostel svatého Václava, Městský chrám na Nebevzetí Panny Marie, Klášter a kostel svaté Máří Magdaleny, Muzeum Českého lesa, Zámek, Zámecký mlýn příhradební uličku a věže a židovský hřbitov s uličkou K. H. Borovského. (Sdružení historických sídel, Čech Moravy a Slezska, 2013)

Farmářské trhy

Velké oblibě obyvatel se těší farmářské trhy, kde své produkty prodávají jak místní tak i přespolní prodejci. Lze zde nakoupit potraviny, pití, ale i hračky, nebo sezónní zboží jako například vánoční stromky nebo velikonoční kraslice a pomlázky. Farmářské trhy se konají zpravidla jednou měsíčně u komunitního centra v Pivovarské ulici. (MAS Zlatá cesta, 2014)

Mezi jednorázové akce lze zařadit ještě například kuchařské soutěže o nejlepší guláš nebo bramborový salát, soutěž Tachovská dýmka, nebo soutěž hledačů pokladů. Tyto akce se ale nekonají pravidelně.

3.3.8. Distribuce informací o volnočasových aktivitách občanům

Městské kulturní středisko se snaží informovat občany o konaných akcích poměrně kvalitně. Využívá několik způsobů, jak informace distribuovat až k obyvatelům města. Autor představí některé z nich.

Tachovské listy

Jedná se o měsíčník vydávaný městským úřadem Tachov, jehož redaktoři jsou pracovníci městského kulturního střediska. V úvodní části jsou vypsány informace o jednání městského zastupitelstva a městské rady. V další části jsou zprávy z městského úřadu. Ve zbytku magazínu se čtenář dozví informace o kulturním a sportovním dění města.

Pozvánka za kulturou

V roce 2002 byla v Tachově spuštěna kabelová televize, nejprve pod názvem TV Studio, nyní jako TV Tachov. Na konci zhruba půlhodinového vysílání, je vždy rubrika Pozvánka za kulturou, kterou si připravuje Městské kulturní středisko Tachov. Diváci se v ní dozvědí, jaké jsou kulturní aktuality na příští týden.

Dále jsou po městě postaveny vitríny s kulturními zpravodaji, na povolená místa se dají vylepit plakáty a na náměstí je určený plocha, kam MKS vylepuje vždy novinky týkající se kulturních akcí.

4. ANALÝZA POPTÁVKY PO VOLNOČASOVÝCH AKTIVITÁCH

4.1. Dotazníkové šetření

K zanalyzování poptávky po volnočasových aktivitách v Tachově použil autor dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo 122 obyvatel Tachova. Autor použil k distribuci tištěnou a elektronickou formu dotazníků. Tištěné dotazníky autor osobně rozdával rodině, rodinným známým a dalším obyvatelům Tachova (63 dotazníků), 35 dotazníků bylo vyplněno ve spolupráci s učitelkou Sandrou Volkovou na místním gymnáziu a zbytek (24 dotazníků) rozesílal autor cíleně přes sociální síť facebook. Dotazování probíhalo v období od 2. dubna 2014 do 16. dubna 2014. Dotazník byl rozdělen na tři části. První byla vstupní část, ve které autor oslovil respondenty, ve druhé byly jednotlivé otázky a ve třetí části byl dotazník ukončen poděkováním. Samostatné otázky byly rozvrženy též podle postupu na tři části. Na začátku autor použil lehčí otázky, jednodušší otázky, aby respondenta neodradil, v prostřední části použil otázky, které museli respondenti buď zaškrtnout, nebo je doplnit podle sebe a v závěru autor zvolil už jen faktografické otázky. Přesné znění dotazníku je uvedeno v Příloze A.

Otázky byly rovněž vybírány podle toho, aby autorovi poskytly dostatek informací ke zhotovení páté kapitoly. Otázky 1 až 6 mají autorovi poskytnout obrázek o současných volnočasových aktivitách, kolik mají lidé volného času a jak s ním nakládají. Dále chce autor zjistit, jestli jsou obyvatelé spokojeni s kvalitou a počtem volnočasových center a aktivit ve městě. Otázky 7 a 8 mají za cíl sdělit autorovi, jaká volnočasová centra a aktivity místní obyvatelé postrádají a za jakými aktivitami či centry musí jezdit mimo město. Díky odpovědím na tyto otázky může autor dokončit pátou kapitolu, která se bude týkat zlepšení volnočasových aktivit v Tachově. Otázka 9 by měla autorovi přinést poznatky, jak obyvatelé získávají informace o volnočasových aktivitách ve městě. Aby měl autor jistotu, že respondenti jsou obyvatelé Tachova, použil na závěr otázku týkající se bydliště.

Autor rozdělil respondenty podle věku do pěti kategorií. Děti do 15 let je první kategorie. Autor ji vybral proto, že děti do 15 let navštěvují základní školu, využívají volnočasová centra pro děti a s výběrem volnočasových aktivit jim z větší části pomáhají ještě rodiče. Druhou kategorií tvoří lidé od 15 do 26 let. Jedná se z části o studenty, nebo mladé lidi, kteří bydlí ještě u rodičů a mohou na nich být ještě finančně závislí. Volnočasové aktivity si ale už vybírají podle sebe. Třetí kategorií jsou lidé od 27 do 45 let. Většinou do této kategorie spadají rodiny s dětmi, tudíž způsob trávení volného času je často ovlivněn i potřebami jejich partnerů či dětí. Ve čtvrté kategorii jsou zastoupeni obyvatelé ve věku 46 až 65. Tito lidé obvykle mívají děti odrostlé, takže při výběru volnočasové aktivity preferují především svůj užitek. Často se jedná o lidi, kteří už jsou finančně zajištěni. V poslední kategorii jsou obyvatelé ve věku 65 let a starší, kteří už jsou v důchodu a mají dostatek volného času, nicméně ne vždy ho mohou naplno využít, jelikož s rostoucím věkem je člověk náchylný k nemocem nebo zraněním. Následující tabulka číslo 1 zachycuje podrobný přehled respondentů podle pohlaví a věkových kategorií.

Z té vyplývá, že nejvíce byla zastoupena kategorie 15 – 26 let s 42 respondenty, nejméně kategorie Méně než 15 a Více než 66 shodně se 14 respondenty.

Tab. č. 1: Skladba respondentů

	Muži	Ženy	Celkem
Méně než 15 let	5	9	14
15 - 26	20	22	42
27 - 45	16	12	28
46 - 65	13	11	24
Více než 66 let	8	6	14
Celkem	62	60	122

Zdroj: Vlastní výzkum, 2014

4.2. Analýza odpovědí

Z možností počtu hodin, které mají obyvatelé k dispozici ve všední den, si nejvíce lidí vybralo možnost 4 – 5 hodin, konkrétně 27 z celkového počtu dotázaných. Ovšem další tři kategorie zaškrtl téměř stejný počet dotázaných, konkrétně 2 – 3 hodiny 24 dotázaných, 3 – 4 hodiny 25 dotázaných a více než 5 hodin 26 dotázaných. Když se na tato čísla podíváme podrobněji tak 2 – 3 hodiny má k dispozici 30 žen, což je polovina respondentek, oproti 19 mužům se stejnou odpovědí. Tomuto číslu může nahrávat fakt, že se ženy více starají o domácnost a o děti, tudíž jim zbyde méně volného času. Naopak 4 a více hodin uvedlo jako svůj volný čas 34 mužů, oproti 19 ženám. Tabulka č. 2 vyobrazuje všechna data týkající se první otázky.

Tab. č. 2: Množství volného času respondentů ve všední den

	Ženy	Muži	Celkem
Nemám volný čas	0	0	0
Méně než hodinu	1	4	5
1 - 2 hodiny	10	5	15
2 - 3 hodiny	14	10	24
3 - 4 hodiny	16	9	25
4 - 5 hodin	10	17	27
Více než 5 hodin	9	17	26

Zdroj: Vlastní výzkum, 2014

2. Kolik hodin volného času máte průměrně k dispozici o víkendu?

Na tuto otázku odpověděla většina respondentů, že mají o víkendů více než 5 hodin volného času. Výsledek je celkem logický a předpokladatelný, jelikož většina zaměstnanců o víkendu nepracuje, obchody malých podnikatelů jsou zavřené a v Tachově nejsou ani větší nákupní centra, která by měla o víkendu otevřeno. Následující tabulka č. 3 zobrazuje počet volného času, který mají lidé k dispozici o víkendu.

Tab. č. 3: Množství volného času respondentů o víkendu

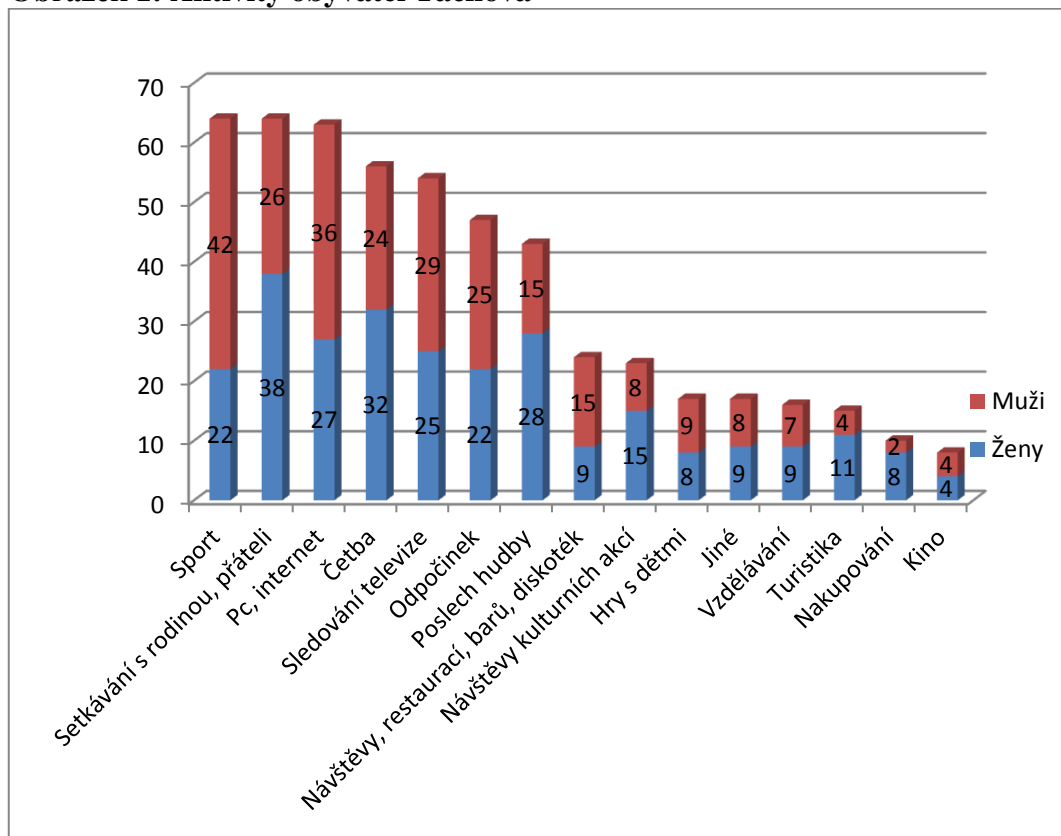
	Ženy	Muži	Celkem
Nemám volný čas	0	0	0
Méně než hodinu	0	0	0
1 - 2 hodiny	0	1	1
2 - 3 hodiny	1	3	4
3 - 4 hodiny	4	2	6
4 - 5 hodin	8	11	19
Více než 5 hodin	47	45	92

Zdroj: Vlastní výzkum, 2014

3. Jakým aktivitám se nejčastěji věnujete ve svém volném čase?

U této otázky mohli respondenti zaškrtnout maximálně pět odpovědí. Nejvíce volného času tráví respondenti sportem a setkávání se s rodinou a přáteli, pak prací na PC a internetu, četbou, sledování televize a odpočinkem. U mužů převažuje sport, PC a internet, sledování televize, setkávání s přáteli a odpočinek. Co se týče žen, tak ty se nejvíce setkávají s rodinou a přáteli, čtou si, poslouchají hudbu a pracují s PC a internetem. V následujícím grafu je možno vidět aktivity a počet respondentů, jež je provozují. Jen pro upřesnění do kategorie jiné spadají volnočasové aktivity jako zahrádkaření, rybaření, hra na hudební nástroje nebo herní sport.

Obrázek 1: Aktivity obyvatel Tachova

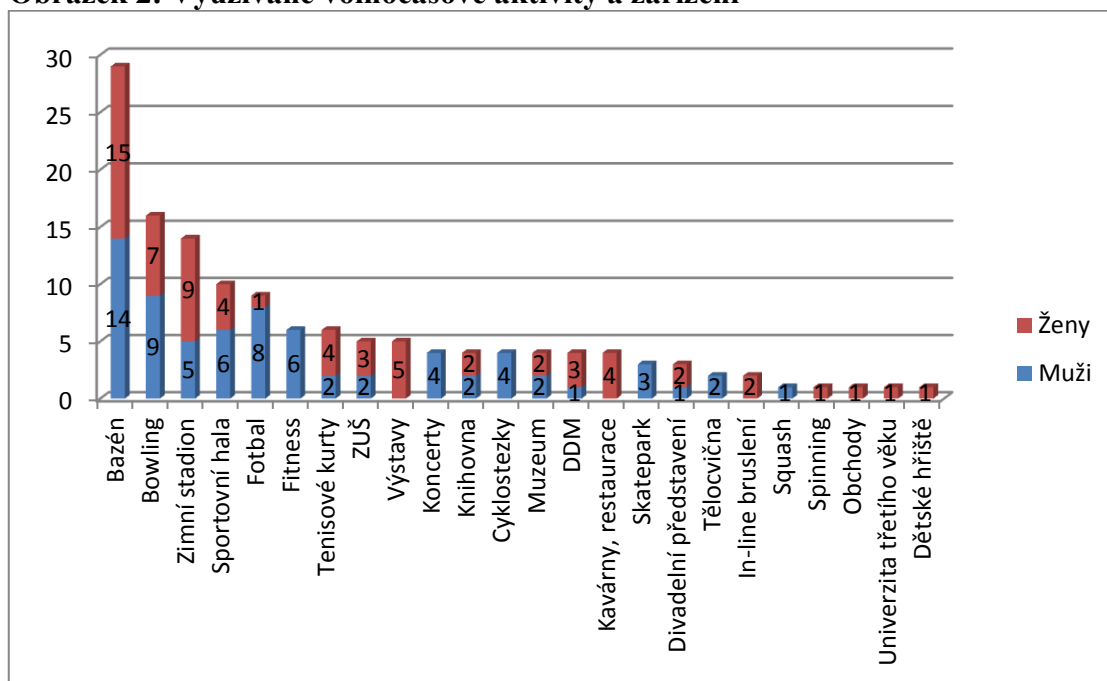


Zdroj: Vlastní výzkum, 2014

4. Využíváte ve svém volnu již existující volnočasové aktivity nebo zařízení v Tachově?

Respondenti mohli vypsát víc aktivit, které provozují, aby bylo dotazování co nejpřesnější. Z celkového počtu dotázaných využívá volnočasová centra jen 73 obyvatel, což je bez dvou desetín 60 procent všech respondentů. Zbytek volnočasová centra nevyužívá. Nejvíce obyvatel využívá bazén a přilehlé koupaliště, bowling a zimní stadion. Podrobný přehled je k vidění v grafu č. 2, kde jsou vypsána zbylá centra s menším zastoupením.

Obrázek 2: Využívané volnočasové aktivity a zařízení



Zdroj: Vlastní výzkum, 2014

5. Jste spokojeni s nabídkou volnočasových aktivit z hlediska kvantity?

Spokojeno s kvantitou volnočasových aktivit ve městě je jen těsná polovina respondentů, celkem 62. *Spíše ano* uvedlo ve své odpovědi 38 respondentů, odpověď *ano* uvedlo jich 24. Celkem 37 není spokojeno s nabídkou volnočasových aktivit z pohledu kvantity. Odpověď *spíše ne* zaškrtnulo 26 respondentů a odpověď *ne* respondentů 11. Zbylých 23 respondentů nemá o nabídce volnočasových aktivit přehled.

6. Jste spokojeni s nabídkou volnočasových aktivit z hlediska kvality?

Výsledky jsou podobné jako u předcházející otázky. S kvalitou volnočasových aktivit je spokojeno 69 respondentů. Odpověď *spíše ano* vyplnilo 47 respondentů, odpověď *ano* jich vyplnilo 22. Otázka *spíše ne* figurovala u 20 obyvatel, a odpověď *ne* u 9 obyvatel. 24 respondentů nemůže kvalitu volnočasových zařízení a aktivit posoudit

7. Postrádáte v Tachově nějaké centrum volnočasových aktivit?

U této otázky je ještě podotázka, u které mají respondenti vyjmenovat volnočasová centra, pokud ve městě nějaká postrádají. Z celkového počtu postrádá nějaké centrum

volnočasových aktivit 60 respondentů. Zbýlých 62 respondentů je tedy spokojeno se stávající nabídkou. Od 60 nespokojených obyvatel vzešlo celkem 20 návrhů na zlepšení stávající nabídky. Některé návrhy jsou dobré a na jejich výčtu se shodlo i více respondentů, takže se jimi autor budu nadále zabírat v páté kapitole, zbylé návrhy jsou naopak reprezentovány jen malým množstvím respondentů. Nejvíce lidé ve městě postrádají místo na procházky a odpočinek v přírodě, celkem 14 respondentů tento problém pojmenovalo. Dále respondenti nejsou spokojeni s kinem (13 respondentů) a místními diskotékami (9 respondentů). 10 respondentů postrádá ve městě čajovnu. Z dalších návrhů respondentů je možné jmenovat například nákupní centrum, zahrádky, golfové odpaliště, hodinový hotel, basketbalové hřiště, divadlo nebo herní centrum.

8. Provozujete volnočasové aktivity, či navštěvujete volnočasová zařízení i mimo Tachov?

Mimotachovská zařízení navštěvuje 60 respondentů, zbýlých 62 tráví svůj volný čas v Tachově. Nejvíce obyvatelé vyjíždějí za hranice města kvůli kinu a to do Plzně a do Prahy. Takto tráví svůj volný čas 18 respondentů. Divadelní představení v Praze Plzni jezdí navštěvovat 11 respondentů. 7 respondentů jezdí na lyžích, snoeboardu a běžkách mimo město, kontrétně v Německu nebo na Šumavě. Koupaliště ve Weidhausu a bazén ve Weidenu navštěvuje 10 respondentů, nakupovat do Plzně a do Německa jezdí 5 lidí a do Plzně a do Prahy na koncerty a do klubů jezdí 5 obyvatel Tachova. Zbytek odpovědí je zaspoupen v malé míře maximálně 3 odpovědi. Mezi tyto odpovědi patří například tenisová hala v Mariánských Lázních, hrady a zámky po celé České republice, motokáry v Chebu, nebo jezdectví v Třemešné pod Přimdou.

9. Jak získáváte informace o volnočasových aktivitách konaných v Tachově?

Díky této otázce chtěl autor zjistit, jakým způsobem získávají obyvatelé informace o volnočasových aktivitách, zda jsou dostatečně informováni a jestli souvisí využívání volnočasových center s informovaností obyvatelstva. Respondenti mohli vypsát více odpovědí, aby bylo šetření přesnější. Obyvatelé jsou podle dotazníku informováni různými cestami. Z celkového počtu 122 respondentů nezískává informace 16 respondentů. Buď informace získávat nechtějí, nebo se o volnočasová centra a aktivity nezajímají. Zbytek respondentů je informován nejvíce kabelovým zpravodajstvím TV

Tachov (42 respondentů), dále shánějí informace na internetu (39 respondentů), dále od rodiny a přátel (30 respondentů), z tisku (29 respondentů), z Tachovských listů (13 respondentů), ze školy (10 respondentů), z plakátů (7 respondentů), z rádia, z desky na náměstí a z letáků (2 respondentů) a z infocentra (1 respondent).

4.3. Výsledky dotazníkového šetření

Respondenti mají ve všední den z větší části (83,6 procent) více než 2 hodiny volného času a o víkendu má více než 5 hodin volného času k dispozici 75,4 procent lidí. Mezi nejoblíbenější aktivity patří sport, setkávání s přáteli a rodinou, práce na internetu, četba, sledování televize a poslech hudby. Vztah pasivních a aktivních činností je poměrně vyrovnaný stejně jako vztah aktivit prováděných doma, nebo mimo domov. Volnočasová centra využívá jen 59,8 procent respondentů, což není mnoho, protože ve městě je celkem dost rozmanitých způsobů, jak volný čas trávit. Nejoblíbenější centra respondentů jsou bazén, bowling, zimní stadion a fotbalová hřiště. S počtem volnočasových center je spokojeno jen 50,8 procent respondentů a s kvalitou je spokojeno 56,6 procent respondentů, což v obou případech není mnoho. Někaké centrum volnočasových aktivit postrádá v Tachově 49,1 procent respondentů, což nahrává například podnikatelům, kteří by měli zájem nějakou volnočasovou aktivitu ve městě vybudovat. Mimo Tachov jezdí kvůli volnočasovým aktivitám 49,1 procent respondentů. Co se táče informovanosti obyvatel o volnočasovém děním, Městské kulturní středisko se snaží prezentovat kulturní akce různými cestami a to se jim i daří, protože na služby jimi poskytované si v dotazníku vzpomnělo nejvíce respondentů. Jen je škoda, že více lidí není informováno z Tachovských listů, protože podle autora jsou věcně, přehledně a systematicky provedeny

5. NÁVRH NA ZLEPŠENÍ VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

V této kapitole se autor na základě poznatků z dotazníkového šetření pokusí navrhnout nové volnočasové centrum a navrhne řešení na zlepšení některých stávajících center.

5.1. Tachovský park

Ve městě chybí park, kde by si lidé mohli sednout na trávu, nebo na lavičky, přečíst si zde knihu, nebo si zde dát třeba kávu. Autor by se rád inspiroval plzeňskými parky, kde svůj volný čas tráví mnoho lidí, jsou pěkně upravené, nachází se v nich zařízení pro malé děti a jsou centrem výstav. Vzor by mohla být tzv. Mlýnská strouha v Plzni.

Ideální místo pro vybudování takového prostoru je park, kde dříve stávalo letní kino. To je již zbourané a město toto území pomalu revitalizuje. Touto problematikou se zabývá projekt Revitalizace parku v centru Tachova, jež je spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí. Projekt by měl být realizován v letech 2013 – 2015. V tomto projektu se počítá s odstraněním nevhodných keřů, kácením nemocných stromů, ošetřením zdravých stromů, vysazením dalších 75 nových stromků a založením dvou typů trávníku, jednoho pobytově zátěžového a krajinného. V Příloze B je označena ploha a celkový tvar parku.

Autor by dále navrhnul minimálně čtyři herní sestavy pro děti po obvodu parku a jednu v centrální části. Jelikož je park veřejný a pozemek města, náklady na vybudování by muselo zaplatit město Tachov. Autor navrhuje financování prolézaček subjekty ze soukromé sféry. Město by mohlo požádat o grant Nadaci ČEZ, jejímž nejvýznamnějším dárcem je společnost ČEZ a. s. a některé další společnosti skupiny ČEZ. Nadace se zaměřuje na celkem osm druhů pomoci, na tento konkrétní příklad by nejvíce pasovalo grantové zařízení Oranžové hřiště, jehož cílem je vytvoření či rekonstrukce dětských a sportovních hřišť. Město Tachov by při žádosti splňovalo všechny podmínky, které si nadace stanovila, nebyl by tedy problém o grant požádat. Město v tomto roce nepodalo přihlášku na čerpání grantu a prostor by měl být veřejný, tyto podmínky projekt splňuje.

Zbytek podmínek je realizovatelný až při stavbě, nebo při provozu projektu. (Nadace ČEZ, 2013)

Dále by město mohlo požádat o grant Regionální operační program Jihozápad, který podporuje dotacemi z Evropského fondu pro regionální rozvoj projekty realizované na území Jihočeského a Plzeňského kraje. Program má čtyři prioritní osy. Projekt dětského centra v parku spadá do druhé prioritní osy, která se zabývá stabilizací a rozvojem měst a obcí. (ROP Jihozápad, 2013) Město může zažádat o dotaci, při minimální hodnotě investice 1.000.000 Kč. Jelikož se jedná o projekt nezakládající veřejnou podporu, město by zaplatilo 15% a Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad by zaplatila zbylých 85%. (Strukturální fondy, nedatováno)

Aby se naplnila minimální částka investice, navrhuje autor v parku realizovat následující projekty a navrhnout tak volnočasové centrum **Tachovský park**.

Jak již autor zmínil, minimálně by město mělo vybavit park 4 stanovišti po obvodu a jedním větším centrálním. Stanoviště by měla být rozdílná, aby, pokud si je návštěvníci budou chtít vyzkoušet všechna, prošli celý park. Autor srovnal ceny na webovém portále Heureka.cz s cenami ostatních výrobců herních sestav, kteří nebyly ve srovnání zastoupeny, a vyšla mu orientační cena jednoho menšího stanoviště na 50.000 Kč. Cena většího, centrálního stanoviště se pohybuje okolo 300.000 Kč a pískoviště, které bude stát 50.000 Kč. Aby lidé mohli trávit v parku delší čas, je potřeba vybudovat toalety, popřípadě umývárnu. Mobilní toalety stojí 50.000 Kč a do každé by autor přikoupil za 5.000 Kč umyvadlo. Autor navrhuje postavit minimálně dvě toalety v centrální části parku, jednu pro muže a jednu pro ženy. Jelikož by park měl být místem setkávání místních lidí, musí se brát v potaz i problematika rodičů s dětmi. Autor navrhuje postavit umývárnu s přebalovacím stolem. Tato investice je plánována na 100.000 Kč. V centrální části by bylo vhodné vybudovat altán, kde si lidé budou moci sednout a toto místo se tak stane hlavním centrem parku. Zamýšlený altán je osmiúhelníkového tvaru s průměrem 4,8 m. Pro vybudování altánu autor počítá s cenou 100.000 Kč, ve které je zahrnuta povrchová úprava, montáž altánu, cena za položení krytiny a střechy a cena za dopravu. Dalším zařízením, které je potřebné do parku umístit, jsou lavičky a odpadkové koše. Vzhledem k rozloze a zamýšlenému členění center v parku je vhodné

umístit minimálně 8 laviček do centrální části a do obvodových částí by autor umístil celkem 16 laviček. Cena laviček je stanovena autorem na 5.000 Kč za jednu lavičku. Náklady na všechny lavičky tedy budou 80.000 Kč. Do prostor parku by autor dále umístil stoly, na kterých by občané mohli jíst, park by se tedy mohl stát i místem, kam chodí občané v přestávce obědvat. Jelikož je park téměř v centru, lidé by tuto činnost mohli provozovat. Cena za jeden stůl je zvolena na 5.000 Kč a autor navrhuje postavit jeden stůl do altánku a čtyři stoly do zbylých částí. Celková cena za stoly tedy bude 25.000 Kč. Nepostradatelnou položkou jsou odpadkové koše. Autor by umístil jeden koš ke každému vchodu do parku a ke každému místu s lavičkami. Dohromady se počet vyšplhá na 10 košů, jejichž celková cena je 20.000 Kč. Autor by dále do parku umístil venkovní vitríny, které by měly informovat návštěvníky tematicky o Tachově. Autor navrhuje postavit 5 takovýchto vitrín. Byly by v nich obsaženy informace týkající se historie Tachova, flory a fauny obývající území Tachova, cestovního ruchu a současnosti Tachova. Poslední pátá vitrína by obsahovala mapu s důležitými centry v Tachově. Každá vitrína stojí 4.000 Kč, tudíž celkové náklady na vitríny jsou 20.000 Kč. V centrální části by bylo vhodné vybudovat stojan na kola, pro cyklisty. 2 stojany dohromady pro 6 kol by stály 3.000 Kč. Autor je též pro nápad, vysadit v parku okrasné květiny. Návrh je osadit 50 m² a při ceně 200 Kč za 1 m² je výsledná cena 10.000 Kč. Pokud už se vybuduje takovéto centrum, vždy se najdou nějací lidé, kteří ho postupem času mohou ničit. Právě proto by autor navrhnul vybudovat v parku kamerový systém. Kamery by umístil do spodní, centrální a horní části parku. Náklady na tři kamery jsou 30.000 Kč. Níže uvedená tabulka č. 4 čtenáře podrobně informuje o všech nákupech.

Tabulka 4. Náklady zlepšující pobyt v parku

Druh investice	Částka
Velké herní stanoviště	300 000 Kč
Malé herní stanoviště	200 000 Kč
Toalety	100 000 Kč
Umývárna s přebalovacím pultem	100 000 Kč
Altán	100 000 Kč
Lavičky	80 000 Kč
Pískoviště	50 000 Kč
Kamery	30 000 Kč
Stoly	25 000 Kč
Koše	20 000 Kč
Informační vitríny	20 000 Kč
Umývárny rukou	10 000 Kč
Zahradnické práce	10 000 Kč
Stojany na kola	3 000 Kč
Celkem	1 048 000 Kč

Pokud by městu Tachov byla dotace schválena, při celkových nákladech 1.048.000 Kč bude hradit město jen 15% z celkové částky. Náklady vynaložené městem Tachov na **volnočasové centrum Tachovský park** by za této situace byly v hodnotě **157.200 Kč**.

Nejvýhodnější by tedy bylo zažádat o grant Regionální operační program Jihozápad, díky němuž by město ušetřilo na plánované výstavbě 890.800 Kč.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce měla za úkol analyzovat volnočasové nabídky ve městě Tachově. K tomu aby autor mohl tento cíl splnit, potřeboval zjistit, jaká je ve městě nabídka volnočasových center a dále jestli je lidé využívají, popřípadě jak jinak tráví svůj volný čas.

Nejvíce využívána jsou sportovní centra, konkrétně bazén, bowling a zimní stadion. Tomu nahrává fakt, že všechna sportovní centra jsou od sebe vzdálené jen kousek a nachází se v jednom velkém areálu. Mezi kulturní zařízení, která jsou lidmi využívána, můžeme řadit, muzeum, společenský areál Mže s kinem a muzeum.

K zanalyzování poptávky po volnočasových aktivitách autorovi posloužilo provedení dotazníkové šetření. Díky němu autor zjistil důležité informace, které mohl později použít do poslední části, která se týkala návrhnutí zlepšujícího opatření volnočasových center. Autor zjistil, jaké centrum místní lidé nejvíce postrádají a pokusil se ho zlepšit. Nejvíce lidem ve městě chyběla odpočinková zóna. Autor tedy navrhl projekt Tachovský park. V této části byla použita orientační data, která si autor pro tuto část práce sehnal z internetového portálu Heureka, který porovnává ceny. Díky tomu měl autor přehled, kolik daný produkt orientačně stojí a mohl tak kalkulovat s cenami. Jeho nejlepší řešení autorovi vyšlo, aby si město zažádalo o o grant Regionální operační program Jihozápad, který podporuje dotacemi z Evropského fondu pro regionální rozvoj projekty realizované na území Jihočeského a Plzeňského kaje. Díky tomuto grantu by město zaplatilo při realizaci všech položek jen 15% z celkové částky což odpovídá 157.200 Kč. Druhou možností by bylo pořádat o částku nadaci ČEZ, tak ale je pevně daný koncept centra. Město by tedy bylo závislé na nadaci ČEZ, která by si dané centrum sama navrhla. Poslední nejdražší možností by bylo vybudování Tachovského parku z vlastních prostředků města, což by město stálo 1.047.000 Kč.

Toto zlepšení plochy bývalého letního kina, by bylo prakticky proveditelné a autor by neviděl důvod, nezapojení města do tohoto projektu.

Pokud se dané poznatky shrnou, volnočasových center v Tachově je poměrně mnoho, když se vezme v potaz velikost města, a jsou zde zastoupeny spolky s různým druhem činnosti. Podle autora má každý obyvatel města dostatečnou možnost, jak svůj volný čas využít efektivně. Musí jenom chtít.

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Skladba respondentů	50
Tab. č. 2: Množství volného času respondentů ve všední den	51
Tab. č. 3: Množství volného času respondentů o víkendu	52
Tabulka 4. Náklady zlepšující pobyt v parku	60

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Aktivity obyvatel Tachova 53

Obrázek 2: Využívané volnočasové aktivity a zařízení 54

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace

DUDÁK, Vladislav. *Český les - příroda, historie, život*. vyd. Praha: Baset. 2006, 880 s. ISBN 80-7340-065-0.

DUFKOVÁ, Jana. URBAN, Lukáš. DUBSKÝ, Josef. *Sociologie životního stylu*. 1.vydání, Praha: Vydavatelství PA ČR, 2007, 125 s., ISBN 978-80-7251-266-9.

HÁJEK, Bedřich., HOFBAUER, Břetislav. PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času*. 1. vydání, Praha: Portál, s. r. o., 2008, 240 s., ISBN 978-80-7367-473-1.

HODAŇ, Bohuslav a Tomáš DOHNAL, 2008. *Rekreologie*. 2., upr. a rozš. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 281 s. ISBN 978-80-244-2197-1.

HOFBAUER, Břetislav, 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál. 176 s. ISBN 80-717-8927-5.

KUMPERA, Jan. *Západní Čechy od A do Z*. 2., rozš. A přeprac. vydání. vyd. Praha: BETA-Dobrovský. 2002, 373 s. ISBN 80-7306-060-4.

PÁVKOVÁ, Jiřina, 2008. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. vyd. 4. Praha: Portál. 221 s. ISBN 978-80-7367-423-6.

SOUKUP, Vladimír., DAVID, Petr. *Velká turistická encyklopedie-Plzeňský kraj*. vyd. Praha: Knižní klub. 2011, 416 s. IBSN 978-80-242-3162-4.

SVOBODOVÁ, Alena., DLOUHÝ, Stanislav. *Kam na víkend PLZEŇSKO*. 1. vydání, Brno: Computer Press, a. s., 2007, 124 s. ISBN 978-80-251-1789-7.

ZELINSKI, Ernie. *Nebojte se nepracovat*. vyd. 1. Praha: Portál, 2003, 176 s. ISBN 80-7178-782-5.

Internetové zdroje

Aktivity, *MAS Zlatá cesta*. [online], 2013, [cit. 19. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.zlatacesta.cz/aktivity-katky.html>

Architektura jízdárny, *Jízdárna Světce*. [online], nedatováno, [cit. 30. 3. 2014] Dostupné z: <http://www.jizdarna-svetce.cz/architektura-jizdarny-informace-o-jizdarne.html>

Attraktionen, *Prater*. [online], nedatováno, [cit. 14. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.praterwien.com/attraktionen/>

Basic Concepts, *The serious leisure perspective*. [online], nedatováno, [cit. 13. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.seriousleisure.net/concepts.html>

Bazény, *Harrachov*. [online], 2014, [cit. 14. 4. 2014] Dostupné z: <http://info.harrachov.cz/typ-aktivity/bazeny/>

Dálnice D5, *České dálnice*. [online], Aktualizace 2. 1. 2013, [cit. 29. 3. 2014] dostupné z: <http://www.ceskedalnice.cz/dalnice/d5>

Fotbalový stadion, *Sportoviště Tachov*. [online], 2014, [cit. 13. 4. 2014] dostupné z: <http://www.sportoviste-tachov.cz/stadion-s-fotbalovymi-hristi.html>

Historie, *PAF Tachov*. [online], 2012, [cit. 18. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.paftachov.cz/cs/www/o-festivalu/historie-festivalu.html>

Historie, *Revis*. [online], 2012, [cit. 16. 4. 2014], Dostupné z: <http://www.revis-tachov.cz/historie-o-nas.html>

Historie, *Tarock*. [online], 2013, [cit. 20. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.tarock.cz/o-festivalu/1/>

Chrám na Nebevzetí Panny Marie, *Atlas Česka*. [online], nedatováno, cit. 30. 3. 2014] Dostupné z: <http://www.atlasceska.cz/plzensky-kraj/chram-nanebevzeti-panny-marie-tachov/>

Kulturní program, *MKS Tachov*. [online], 2014, [cit. 17. 4. 2014] Dostupné z: <http://mks.tachov.cz/www/aktualne/kalendar-akci-2014.html>

O nás, *DDM Tachov*. [online], 2014, [cit. 18. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.ddmtachov.cz/>

O Techmanii, *Tachmania*. [online], 2014, [cit. 16. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.techmania.cz/info.php?mn1=27&inf=oprojektu>

Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2013, *Český statistický úřad*. [online] Český statistický úřad, Aktualizace 4.5.2013, [cit. 29.3.2014] Dostupné z: http://www.czso.cz/xp/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_v_obcich_plzenskeho_kraje_k_1_1_2013

Podmínky grantového řízení Oranžové hřiště, *Nadace ČEZ*. [online], 2013, [cit. 22. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.nadacecez.cz/edee/content/file-other/nadace/granty/oranzove-hriste-2014/podminky-grantoveho-rizeni-oranzove-hriste.pdf>

Portál územního rozvoje, *Ministerstvo pro místní rozvoj*. [online], Aktualizace 13. 2. 2014, [cit. 29. 3. 2014] dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/obce.asp>

Program rozvoje města Tachova, *Město Tachov*. [online], listopad 2013, [cit. 30. 3. 2014] Dostupné z: <http://www.tachov-mesto.cz/data/download/downloadbank/ostatni-dulezite-dokumenty/promt/promt-ii/promt-ii.pdf>

Příloha č. 2, *Strukturální fondy*. [online], 2013, [cit. 22. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/6113d5f7-0f5e-478a-a6d0-917cb53b89e9/text-vyzvy-2-1-pro-jz004.pdf>

Střelnice u Plynárny, *Střelnice Tachov*. [online], 2014, [cit. 16. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.strelnicetachov.cz/>

Tachovský zámek otevře trasu veřejnosti, *Kudyznudy.cz*. [online], 2013, [cit. 29. 3. 2014] dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktuality/Tachovsky-zamek-se-otevire-verejnosti---vznikne-zde.aspx>

V Česku po roce 1989 skončilo třináct set kin, trhu dominují multikina, *Mediář.cz*. [online], 2011, [cit. 14. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.mediar.cz/v-cesku-po-roce-1989-skoncilo-trinact-set-kin-trhu-dominuji-multikina/>

V Tachovském zámku vznikne prohlídková trasa, muzeum a galerie, *Novinky.cz* [online], 2013, [cit. 30. 3. 2014] Dostupné z: <http://www.kudyznudy.cz/Aktuality/Tachovsky-zamek-se-otevire-verejnosti---vznikne-zde.aspx>

Zákony, *Portál veřejné správy*. [online] 2014. [cit. 29. 3. 2014] Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonStruct.jsp?page=0&idBiblio=49296&recShow=1&fulltext=&nr=128~2F2000&part=&name=&rpp=15#parCnt>

) (<http://www.novinky.cz/cestovani/318428-v-tachovskem-zamku-vznikne-prohlidkova-trasa-muzeum-a-galerie.html>

Zimní stadion, *Sportoviště Tachov*. [online], 2014 [cit. 13. 4. 2014] Dostupné z: <http://www.sportoviste-tachov.cz/zimni-stadion.html>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A	Dotazník
Příloha B	Tachovský park
Příloha C	Sportoviště Tachov

Príloha A: Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Tomáš Kabourek a jsem studentem Fakulty ekonomické Západočeské univerzity v Plzni. Tímto bych Vás chtěl požádat o vyplnění dotazníku, který má za cíl zmapovat chování občanů Tachova ve svém volném čase a zanalyzovat jejich poptávku po volnočasových aktivitách.

Dotazník bude součástí mé bakalářské práce na téma „Analýza volnočasových aktivit v Tachově“. Dotazník je zcela anonymní. Pokud není uvedeno jinak, zaškrtněte vždy jen jednu odpověď.

1. Kolik hodin volného času máte průměrně k dispozici ve všední den?

- Nemám volný čas
- Méně než 1 hodinu
- 1 – 2 hodiny
- 2 – 3 hodiny
- 3 – 4 hodiny
- 4 – 5 hodin
- Více než 5 hodin

2. Kolik hodin volného času máte průměrně k dispozici o víkendu?

- Nemám volný čas
- Méně než 1 hodinu

- 1 – 2 hodiny
- 2 – 3 hodiny
- 3 – 4 hodiny
- 4 – 5 hodin
- Více než 5 hodin

3. Jakým aktivitám se nejčastěji věnujete ve svém volném čase? (Vyberte maximálně 5 odpovědí)

- Sport
 - PC, internet
 - Setkávání s rodinou, přáteli
 - Vzdělávání
 - Turistika
 - Sledování televize
 - Četba
 - Poslech hudby
 - Návštěvy restaurací, barů, diskoték apod.
 - Návštěvy kulturních akcí (divadlo, beseda, výstavy apod.)
 - Kino
 - Nakupování
 - Odpočinek
 - Hry s dětmi
 - Jiné —
-

4. Využíváte ve svém volnu již existující volnočasové aktivity nebo zařízení v Tachově?

- Ano Jaké? —
-
- Ne

5. Jste spokojen/a s nabídkou volnočasových aktivit z hlediska kvantity?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Nemám přehled

6. Jste spokojen/a s nabídkou volnočasových aktivit z hlediska kvality?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Nemohu posoudit

7. Postrádáte v Tachově nějaké centrum volnočasových aktivit?

- Ano Jaké –
- Ne

8. Provozujete volnočasové aktivity, či navštěvujete volnočasová zařízení i mimo Tachov?

- Ano Jaké –
 - Ne
- Kde –

9. Jak získáváte informace o volnočasových aktivitách konaných v Tachově?

.....

10. Jaké je Vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

11. Kolik Vám je let?

- Méně než 15
- 15 – 26
- 27 – 45
- 46 – 65
- Více než 66

12. Jaké je místo vašeho bydliště?

.....

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku!

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

Příloha B: Tachovský park



Zdroj: <https://maps.google.cz>, 2014

Příloha C: Sportoviště Tachov



Zdroj: Sportoviště Tachov, 2014

Abstrakt

KABOUREK, T. Analýza volnočasových aktivit v Tachově. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 69 s., 2014

Klíčová slova: volný čas, volnočasové aktivity, Tachov, dotazník, Tachovský park

Tato práce je zaměřena na analýzu volnočasových aktivit v Tachově. V první části jsou uvedeny základní informace o městě Tachově, tedy historie, současnost, památky. Druhá část je zaměřena na objasnění základních pojmů, které pomohou lépe chápat danou problematiku. Součástí této části je analyzování nabídky volnočasových aktivit ve městě. Třetí část je popsáno a vyhodnoceno dotazníkové šetření a v poslední části jsou sestaveny zlepšující návrhy, které vycházejí z odpovědí respondentů.

Abstract

KABOUREK, T. Leisure Time Activities Analysis in Tachov. Bachelor's thesis. Pilsen: Faculty of Economics, Westbohemian University Pilsen, 69p, 2014

Key words: leisure time, leisure time activities, Tachov, questionnaire, Tachov's park

This bachelor's thesis is focused on leisure time activities analysis in Tachov. In the first part are stated basic information about Tachov town, which includes history, present, historic sights, etc. Second part is focused on basic terms, which helps to better understand stated issues. This part also covers analysis of leisure time activities offer in Tachov. In the third part of this thesis is described and evaluated questionnaire survey and in the fourth part are presented improvement proposals based on respondent's answers.